

**A Komárom-Esztergom Megyei Vállalkozói Szalon rendezvénye
2016.11.10. 18 óra Tatabánya Népház utca 9.sz. (West Étterem)**

*Vállalkozásbarát
alkotmányosság? Vágyak és
lehetőségek*

címmel bevezető előadást mond:

Kolláth György
alkotmányjogász

www.kollathgyorgy.hu

/a prezentáció olvasható itt/

Életút, már skalpolt portréval

Kolláth György Béla: szolnoki születésű, budapesti ex-ügyvéd, közigazgatási és alkotmányjogász. Szolnok: 1965 a Versegly Ferenc Gimnáziumban kitűnő érettségi 1971: a szegedi JATE Jogi Karán summa (Uni)cum laude diploma. Szakvizsgázott. 2014 nyarától nyugdíjasként is közjogi óraadó.

Pálya: tanácsi dolgozó, minisztertanácsi főosztályvezető-helyettes, minisztériumok törvényelőkészítő főosztályvezetője, miniszteri biztos, közben egyesület-kutató, jogoktató, kormányhivatali főtanácsadó, prevenciós intézet helyettes vezetője, 2000. óta 2014 nyaráig volt ügyvéd. Alkotmány-, közigazgatási, média- és sportjogot, általános jogot oktat(ott) egyetemeken, ill. főiskolán, az ELTE és a TF c. docense. Nyugdíjba vonulás óta kivételesen vállal közszereplést: ATV, Klubrádió, Népszabadság. Hobby: mindenféle sport, filmek, rádiózás. Ex-klubrádiós, ill. -Pacsirta rádiós szerkesztő-műsorvezető.

Kutatási terület: emberi jogok, államszervezet, civil társadalom és közhatalom, alkotmányos intézmények, közigazgatás, sportjog, médiajog, továbbá *humor a jog mindennapjaiban*.

Önállóan kimunkált, főbb törvényjavaslatok: állami kárfelelősség, kisajátítási jog, egyesületi jog, nemdohányzók védelme, kamarai jog, családi mediáció, sportbiztonság, kisebbségek választása, a prostitúció állami kezelése témaköreiben.

A **Marton Frigyes Emlékdíj birtokosa a közéleti humor** kategóriában. Jászladány díszpolgára. Ex-sportkuratóriumi elnök.

Bevezető

Főszerkesztő, Igazgató, Menedzser, Vállalkozó, Újságíró, Érdeklődő Hölgyek és Urak! Köszöntöm Önöket; köszönöm a meghívást. Ma nem egyedi jogesetekről, hanem főleg elvekről, jogi sarokpontokról, dilemmákról esik szó. Módszer: 1-e fizet, kettőt kap. A mondanivaló érdemi része nyilvánosan a web-en olvasható, vitatható; ma ehhez kiegészítéseket fűzök, háttérrel nyújtok, átkötéseket alkalmazok. Két és fél éve, Kaposváron ilyen rendezvényen hasonló, kapott címmel mondhattam előadást; ma ebben kis különbség van. 2014-ben még **pont volt** a főcím első mondatának a végén: Vállalkozásbarát alkotmány. Mostanra ez **kérdőjelre** módosult. *Nem tréfa ez; freudi jel.* Vallom, hogy szembesülni kell a korábbi megállapításokkal; illik szólni arról, hogy mi lett a fő kitételekből. A **fő tételek és kontúrok** - a reálgazdaság problematikus jogi háttéréről - *ugyanazok, mint voltak 2014 májusában*; ellenben azokhoz *új globális, uniós, regionális és honi kihívások* érkeztek. Nem lustaságból, hanem a korrekt értelmezés céljából *szerkesztem ide a korábbi kulcsmondatokat, majd néhol azokhoz időszerű kiegészítést fűzök.* **Nóvumként** felvázolok pár skiccet *európai trendekről, a migráció és a terrorizmus jogi kihívásairól, az alkotmány(osság), s a jogállamiság értelmezésének vakvágányáról, majd az ún. válságszituációk jogáról,* aztán szólok **fölös uniós koccanásokról**, végül kitérek (majdnem a hitemből is, de itt csupán) a mindent eluráló, **drága és rendre hamis kommunikáció** problémáira is. **Nem túl vidám kép** tárul elénk; így ellenhatást remélve **humort sem nélkülöző prezentációval** szolgálok. Dürrenmatt szerint a humor az egyedüli műfaj, amit korunk közönsége elbír és megérdemel. 1971 óta a jogi *portfólióm a közjog és a magánjog határán* billeg. Előbbinél a **közhatalom lenyűgöző ereje** a döntő; utóbbinál a **felek egyenjogúsága és mellérendeltsége**. Alkotmányjogi **műhiba is, hogy/ha összecsúszik a közhatalmi „törvénykezés” és a civiljogi szereplők világa, érdekköre, kapcsolatrendje**. Póriasan: **hogy/ha X,Y,Z tulajdonosi (ön)érdeke szabja meg törvények tartalmát, célzott jogosulti körét, kedvezményezettjét vagy a büntetésben részesülőket. A jognak normatívnak, általános zsinórmértéknek, tartósnak, legálisnak és legitimnek, s főként direkt részérdektől mentesnek kell(ene) lennie.** 100 körüli azon jogszabályok száma, melyek **„pofára” készültek**; valaki javára, vagy éppen ellenére. Műhiba; többük gazdasági racionalitással sem bír; pusztán kivételezett helyzetbe hoz vagy letarol, kizár valakit. *A reálgazdaság axiómáit a jog, a törvény igazsága sose nyomhatná le. Különben, idővel, borulni fog mindkettő,* s vele sok minden más is. Semmiféle politikám nincsen; a gazdaságpolitikához sem értek. A gazdasághoz képest a jog eszközjelleggel is bíró társadalmi tényező, ezért *szemelvényeket állítottam össze a „reáliákról” alkotott felfogásokból, olykor markáns megítélésekből is. Az alkotmányjog magasiskola, a rendszer csúcsa;* magasan és messze van a mindennapoktól, a gazdaság mozdatóitól, s az egyszerű polgároktól. Ám ha ott *hiba mutatkozik, az végigmegy a rezsim egészén.* A jó alkotmány ui. **a jog bibliája: stabil, értéként tisztelt, vitán, napi érdeken felül álló; védett s védeni tudó korszakos mű. Az Alaptörvény (AT), s annak élő gyakorlata,** momentán a 7. köszörülésénél **elbukott** minőségbiztosítása, fájdalom, **nem ilyen.** További baj, hogy **állami szinten szinte sosincs fair diagnózis, mellé rendelt háttér** - a gyakran csupán taktikai értékű, össze semmivel nem rendezett, egyedi és önkényes intézkedés dömpinghez. **Megterheli ezt két kommunikációs sugallat:** 1) **nemzeti keretben még nincs baj, sőt tőlünk tanulnak** mások? Sajnos: **jót nem!** 2) Fő, s zömmel **elég is a kommunikáció?!** Ugyan, **dehogyan!** Az orvos mutatja a szörnyű röntgenképet, s közli: **van jó és rossz híre.** A rossz hír, hogy hatalmas, végzetes rákos burjánzás látszik a képen. Mi a jó hír – kérdi a beteg. –Az, szól a doki, hogy **foto shoppal el lehetne tüntetni.** Mint **látni a közügyekben** sokszor bármit, „rend(szer)esen”?! Az új **idők kavargó szelét, hangulatát, jellemzőit** a következő helyzetkép-jellegű idézetekkel jelenítem meg. Így:

Előétel: idézet-gyűjtemény 1.vegyes (nem kisüsti)

- 1) A **jogállamiság nem balliberális lila köd, hanem a jó gazdaság alapja** (2016.01.20. Gajus Scheltema budapesti holland nagykövet)
- 2) **Áder János alkotmányos vétójának indokolása**, érvelésmód: Az Alaptörvény másik **sarkalatos pontját a jogbiztonság alkotmányos védelme** jelenti. A jogállamot épp az teszi szilárdná, ha **bármely helyzetben és bármely pillanatban mindenki tisztában lehet** azzal, hogy pontosan milyen törvényi előírásoknak kell megfelelnie, és milyen jogszabályok szerint kell eljárnia” Forrás: napilapok 2016.03.10. V.ö: Magyar Rádió 2016.10.28. **Orbán alkotmányos ellenállásra készül az EU ellen** (HVG.hu)
- 3) Plakátháború közben és után **Közmunkásnak** járó „cafeteria”: Méteres hókupac, rajta egy tábla: **INGYEN ELVIHETŐ!!!** Szegény-soron kérdi a **szociális gondozó a megtört embert: van-e kereső a családban?** Válasz: **talán a gugli...?!**
- 4) Kutatási opció: **Az állam foglyul ejtése (szakirodalom; angol kifejezés: state capture) az a társadalmi-politikai jelenség**, amelynek során az **eseti korrupción túllépve a szervezett alvilág módszeresen próbál befolyást szerezni a közhatalom felső szféráiban** annak érdekében, hogy **flyvamos hatással lehessen a törvényalkotásra** és ennek révén a saját bűnös érdekeinek megfelelő szabályrendszereket hozzon létre. Meg kell különböztetni az üzleti érdekek törvényes képviselőjétől, a **lobbizástól**, bár a gyakorlatban a törvényes és a bűnös befolyás-gyakorlás elhatárolása nehéz lehet. Itthon ennek az a mutációja dívik, hogy **összenő a közhatalomban az állami és a gazdasági befolyás, közös oligarchia keletkezik, így ebben a jogalkotás is immár az úri szabóműhely mintájára XY-ra szabja a törvényeket**, más jogi normatívákat, ergo **formálisan törvényes, mégis bűnös a vagyonszerzés**, s –juttatás. **Más, mint az olasz maffia gyakorlata, eltér a banánköztársaságokétól is, vadkeleti unortodox mód.**
- 5) Újságíró számvetése: 1945 és 2005 között - tehát 60 év alatt, egy háború után, s egy merőben új világban - 195 606 oldalnyi jogszabályt közölt a Magyar Közlöny. 2010 és 2014 között 231 774-et! Tehát nem egészen 4 orbáni év alatt többet, mint előtte 60 éven át az "elnyomó rendszerek". Ez azt jelenti, hogy ha levonjuk a vasárnapokat, valamint levonjuk a szombatokat és a 4 x 4 nap karácsonyt, akkor számoljunk! 4 év 1 460 nap. Minusz a vasárnapok és a szombatok, azaz 416 nap. Vonjuk le a 4 x 4 nap karácsonyt, az 16 nap. Így 1 028 munkanapot kapunk. Ha ezt elosztjuk a törvények, jogszabályok irgalmatlan mennyiségével, azaz 231.774 osztva 1028-val, az 225 és fél oldalnyi jogi szöveg, amelyek az élet különböző területein szabályozzák, korlátozzák az életünket, illetve segítenek eltüntetni a lopásokat, rablásokat, visszaéléseket. **Naponta 225 oldalnyi jogszabályt megfontoltan, egymáshoz igazítva, igazságosan, körültekintően nem lehet megalkotni**, s hiába akarják elhítni, hogy mindezt értünk teszik.
- 6) Sárközy Tamás: **a jog eszköz a politika céljainak elérésére, de egyben korlátja is a hatalom gyakorlásának**, vagyis **nem lehet egyszerűen átlépni rajta. Magyarországon jelenleg nem biztosított a jogalkotás alkotmányossága, a jogalkalmazás alkotmányossága nagyjából rendben van.** A jogalkotás alkotmányosságának problémáját mutatja, hogy **2013-ban 252, tavaly mintegy 230 törvény született, amelyekhez ötször ennyi rendelet jött, ezt lehetetlen áttekinteni.**
- 7) Nyugat-Európa és USA, erős narratíva: **az unióhoz újonnan csatlakozott államok élőködnek rajtuk, korruptak, a demokráciát pedig visszafejlesztik valamiféle hibrid rendszerré.**
- 8) Orbán Viktor: „**Reméljük, a Jóisten megsegít bennünket, és demokrácia helyett nem kell kigondolnunk más típusú politikai rendszereket, amiket a gazdasági túlélés reményében azután be kell vezetnünk.**” „**Ha támadják a kisvasutat, akkor meg kell hosszabbítani Bicskéig, és ha akkor is támadják, akkor meg Lovasberényig.**”
- 9) Varga Mihály 2016.10.28: A gazdaság **versenyképességének további javításához elengedhetetlen a bérfelzárkóztatás, a munkaerő-megtartás és a hatékonyság növelése; a mennyiségi elvet fel kell váltania a minőségre való törekvéssel.**
- 10) **Ellentmond a gazdasági racionalitásnak, hogy a nagypéntek munkaszüneti nap** legyen – mondta a Magyar Nemzetnek a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének (VOSZ) **főtitkára. Dávid Ferenc** kifejtette: szerencsésebb lett volna, ha Orbán Viktor miniszterelnök nem a református egyház zsinatán vezeti elő az ötletet, hanem egyeztetet a szakszervezetekkel és a munkáltatókkal. Megjegyezte, hogy **nemcsak elvenni, adni is okosan kell.**

Előétel: idézet-gyűjtemény 2.

- 1)2016. 10.29: Vakmajom: Mindenki olyan államban szeretne élni, dolgozni és/vagy vállalkozni, ahol a jog garantálja a személyes és vagyoni biztonságát, a szerződések betartását, ahol működik a rule of law, ahol a jog uralkodik. Ezért is a piacgazdaság legfőbb alappillére, hogy a szerződéseket be kell tartani, pacta sunt servanda. A jogrend szilárdsága alapján rangsorolva az országokat kb. a versenyképességi rangsor tükröképét lehet látni, liberális, fejlett gazdaságú nyugati államok állnak az élen. Ahol a jogot tisztelik, ott gazdagság is van, ahol meg nem, ott nyomor. A régióból az észtek állnak az élen, meg a csehok: ezek jogállamok. A magyar helyezés nagyon riasztó, itt kvázi megszűnt az európai értelmű jogállam – a visszaállításáig nem is várható igazi széleskörű prosperitás.14. Észtország, 17. Csehország, 32. Románia, 60. Magyarország.
- 2) **Raskó György**, 2016.10.28: A KSH jelenti, hogy az idén július-szeptember időszakban a munkanélküliségi ráta 4,9%-ra csökkent, s a munkanélküliek száma már csak 226 ezer fő. Ez jól hangzik, de az igazsághoz hozzátartozik, hogy mellettük még ugyanennyi, 230 ezer közmunkás is van, akik a közmunka-program nélkül nem találnának állást. Őket a költségvetés tartja el, azaz ők ugyanúgy nem járulnak hozzá a közterhek viseléséhez, mint a "rendes" munkanélküliek. A valódi munkanélküliségi ráta valahol a 10% körül van, ami alig jobb, mint a Bajnai kormány alatti súlyos recesszió idején volt (11%). Szerencsére az utóbbi időkben a versenyszférában is nő a foglalkoztatottak száma, méghozzá a multinacionális cégek megnövekedett munkaerő kereslete miatt. A multik a hazai kisvállalkozóknál jóval magasabb béreket fizetnek, így könnyen el tudják csábítani a hazai kis-és középvállalkozásoktól a szakképzett munkaerőt. Ma ez a tendencia szerte az országban, aminek következtében a legtöbb hazai tulajdonú kisvállalkozásnál már csak a kevésbé képzett, konvertálható tudással nem rendelkező munkaerő marad. A magyar kisvállalkozóknál se anyagi se szellemi tőkefelhalmozódás nincs, versenyképességük csökken, ha az elszívott hazai munkaerőt nem tudják külföldi munkaerővel helyettesíteni. Hosszabb időtávon a munkaerő-hiány ez a magyar kkv-ék további marginalizálódásához vezet.
- 3)2016.10.26: MTI : Új felügyeleti mechanizmus létrehozását kezdeményezte keddi ülésén az Európai Parlament (EP) plenáris ülése annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok tiszteletben tartsák a demokrácia és a jogállamiság alapelveit. Az új uniós mechanizmus célja az, hogy a tagállamok a szerződésekben foglalt alapértékeket tiszteletben tartsák. A rendszernek világos, bizonyítékokon alapuló és politikai befolyástól mentes kritériumok alapján kell a tagállamok teljesítményét értékelnie.
- 4)A NER milliárdosai új reformkor helyett csak óriási veszteséget okoztak Magyarországnak: Simicska és Spéder ügye bebizonyította, hogy a cinkosságra épülő gazdaságban végso soron mindenki pórul jár. Szomorú a száműzött oligarcha, csalódott az önmagát elárulva, átverve érző hatalom, de a legnagyobbat Magyarország szívja. „Amit korrupciónak neveznek, az gyakorlatilag a Fidesz legfőbb politikája. Ezen azt értem, hogy olyan célokat tűzött ki a kormány, mint a hazai vállalkozói réteg kialakítása, az erős Magyarország pilléreinek a kiépítése vidéken vagy az iparban.” Lánczi András nyilatkozatának kétféle interpretációja polemizál egymással. Az egyik szerint Lánczi megfajtése felér egy nyílt beismeréssel. Miszerint a Nemzeti Együttműködés Rendszere = Lopás. A másik szerint ez egy rosszindulatú félremagyarázása a kormányzati főideológus mondatának. A Fidesz gazdaságpolitikájának nem a közvagyon magánvagyonná konvertálása a leglényege, hanem egy új, központilag koordinált és támogatott nemzeti nagytőke kiépítése. (nyilvános részlet egy internetes elemzésből)
- 5)Veszélyben az integráció, apró szúrásokkal végezheti ki a populizmus Európát Halál ezer tűszúrás által – az ősi kínaiak kivégzési módja fenyegetheti az Európai Uniót, ha a populizmus mindenütt így nyomul előre. David Milleker a Union Investment Privatfond vezető közgazdásza: nem a hirtelen halál fenyegeti a legjobban az eurozónát és az egész Európai Uniót, hanem az apró lépések, melyek fokozatosan megakadályozzák a piac működését. Egy kis korlátozás a tőkeáramlásban itt, egy apró protekcionista lépés a kereskedelemben egy másik országban – ez a kínhalál várhat az EU-ra.
- 6) HVG.hu interjú **Kornai Jánossal**: Sok közgazdász valamiféle bölcsességet, higgadságot, pártatlanságot, igazságosságot vár az államtól, azt is beleértve, hogy ha piaci zavarokat lát, küszöbölje ki őket. Csakhogy az állam nem a pártatlan és önzetlen bölcsék testülete. Politikusok irányítják, bürokraták mozgatják, ők pedig hús-vér emberek, akiknek saját érdekeik, saját értékrendjük és előítéleteik vannak. Sokféle állam létezik, és biztos, hogy a svéd, a dán, a norvég állam közelebb áll az ideálhoz, mint Oroszország vagy számos latin-amerikai, ázsiai vagy afrikai állam. A kapitalizmus léte szükséges feltétele a modern demokráciának, de nem elégséges feltétele. Olyan demokrácia nincs – most tegyük félre a korai előzményt, az antik demokráciát – a modern világban, amelynek a gazdasági és társadalmi háttere ne kapitalizmus volna. De kapitalizmus létezhet nem demokratikus körülmények között is, autokrácia vagy diktatúra formájában; a legszégyenletesebb változata a náciizmus volt.
- Vita folyik arról, hogy ha a kapitalizmus igen hosszú időn át működik, vajon előbb-utóbb mintegy önmagától létrehozza-e a demokratikus kormányzati formákat. Ez nyitott kérdés, amire a történelmi tapasztalat még nem adott egyértelmű, bizonyító erejű választ... Sokan azt mondják, várjunk csak, figyeljünk Kínára. Ott kapitalista gazdasági viszonyok váltak uralkodóvá – bár még mindig igen erős az állami szektor –, márpedig a kapitalistáknak jó a demokrácia a maga tiszta jogrendjével, a jogállami keretekkel, a szerződések kikényszeríthetőségével, a magántulajdonnal. De a kínai kapitalisták egy része másképpen gondolkodik. Számukra sok előnye van a diktatúrának is, úgy is lehet gyarapodni, ha közel vannak a hatalomhoz. A kapitalizmus oly módon is terebélyesedhet, hogy összefonódik a diktatúra politikai gépezetével és bürokráciájával. Nincs bizonyítva, hogy a magára hagyott kapitalizmus automatikusan létrehozza a demokráciát, ez nem genetikus hajlama.
- Most az EU hoz való viszony szempontjából tegyünk néhány alapvető megállapítást. Távolról sok minden nem az, mint aminek itthon látszik.

Előétel: idézet-gyűjtemény 3.

1) HVG.hu 2016.10.22: A világhírű brit fizikus örül neki, hogy nem a “hülyeség történelmét”, hanem az intelligencia jövőjét kutatjuk, de rajtunk múlik, hogy az így szerzett tudásunk az emberiség legjobb vagy legrosszabb újdonsága lesz. “Nézzünk szembe a tényekkel, nagyrészt a hülyeség történelmét tanulmányoztuk eddig” – ezzel a kijelentéssel nem a történészeket szerette volna magára haragítani a világ egyik legokosabb embere, **Stephen Hawking**, csupán arra utalt a Cambridge Egyetemen tartott előadáson: örül neki, hogy inkább az intelligencia jövőjét kutatjuk. A brit fizikus már korábban hangsúlyozta: a hülyeség, a kapzsiság és a szennyezés jelenti a legnagyobb veszélyt a Földre. Hawking most elmondta, hogy az emberiség egyik legnagyobb dobása lehet a mesterséges intelligencia, hiszen hosszú távon akár a szegénység és a betegségek felszámolása is lehetséges vele. De csak akkor, ha jóra használják. A tudós szerint ugyanis szigorúan kell fellépni az ilyen technológiával automatizált fegyverek ellen, illetve félelmét is jelezte, miszerint rossz kezekben a mesterséges intelligencia tovább növelheti a társadalmi különbségeket, a többség elnyomását. Hawking szerint a mesterséges intelligencia az emberiség történetének legjobb és legrosszabb újdonsága is lehet.

2) **Rászáll Magyarországra az EU csalás elleni hivatala** Külön csoportot hozott létre az OLAF annak érdekében, hogy kivizsgálják a magyarországi projektek gyanús pénzköltéseit – értesült az [atv.hu](#). Az LMP társelnöke szerint minden uniós forrás fele magánzsebekbe vándorol. A Transparency International szerint ez sarkos állítás, az ugyanakkor tény, hogy Brüsszel kiemelten foglalkozik Magyarországgal. **Hadházy Ákos is felszólalt** a „Lopják a szabadságunk! Repüljenek” elnevezésű vasárnapi tüntetésen. Az LMP társelnöke arról beszélt, hogy eddig 9 ezer milliárd forintnyi Európai Unió forrás jött be az országba, és még ugyanennyi várható.

3) **Elkutatták: új szó a lopásra** Rettentően sok közpénzt oszt ki a kormány innovációs és kutatás-fejlesztési célokra. Ha ez nem kerül jó helyre, akkor szó szerint kidobunk az ablakon a stadionépítéseknel nagyságrendekkel nagyobb összeget, ami ráadásul a jövőbeli versenyképességünket garantálná. Ehhez képest a pénzosztás rendszere nem elég átlátható, sok cég úgy nyer százmilliókat állami pályázatokon, hogy teljesen profilidegen projektekkal pályázik, életképes pályázókat pedig mondva csinált indokokkal elutasítanak. Azon pedig már meg sem lepődünk, hogy a támogatások jókora része kormányközeli oligarchák köreinél köt ki, és a vállalati K+F-nél Garancsi István kirívóan sok érdekltségére bukkantunk. (forrás: index)

4) Szókimondó beszédben ostromozta az Orbán kormány politikáját **Colleen Bell nagykövet** a Corvinus Egyetemen. **Szijjártó Péter külügyminiszter** csütörtökön erre azt mondta: Magyarország nem az Egyesült Államok, hanem az EU tagállama, és a nagykövet által felvetett kérdéseket az EU-val már megvitatták és lezárták. Colleen Bell felhívta a figyelmet az **orosz olaj- és gázfüggőségünk káros hatásaira**. Szabad és diverzifikált, több forrásra épülő energiapolitika nélkül Oroszország politikai vagy gazdasági túszává válhatunk. A nemzeti energiapiacok integrálásával létrejövő energiaunió erősíthetné Európa energiabiztonságát. Fontos az ország befektetői klímájának javítása, a befektetők, vállalatok aggódnak az **adózási és szabályozási környezet stabilitása** miatt. Szükséges, hogy a befektetők képesek legyenek előre kiszámítani a vállalkozásaikat érintő szabályozók és adók hatásait. Bár az Egyesült Államok az egyik legnagyobb külföldi befektető Magyarországon, ilyen környezetben csökkenhet a befektetéseik mértéke. C. Bell kiállt a szabadságjogok mellett is.

5) **Chikán Attila: Mintha az ország romló versenyképességét sokan a munkaerő-hiánnyal azonosítanák, holott előbbi sokkal többet jelent**. A versenyképesség egy ország fejlődésének közép- vagy hosszú távú mutatója. A versenyképességi rangsorok egy ország társadalmi és gazdasági jellemzőinek teljes körét kívánják lefedni. A [Világ gazdasági Fórum](#) például mintegy 110 tényezőt vesz figyelembe, az [IMD](#) hatvanvalahányat. Ezekben benne van a munkaerő-piaci helyzet, mint az oktatás, az egészségügy állapota, vagy a kormányzati intézmények, az innováció fejlettsége. Magyarország versenyképessége tartósan romlik, amiből az előző kormányok is kivették a részüket. A rangsorok alapján a kormányzati intézményrendszer – amibe beleértik a kormányzat egész teljesítményét – és az üzleti tevékenységek színvonala tekintetében áll a legrosszabbul az ország. **Drámai a korrupció növekedése, és a gazdaságpolitika kiszámíthatatlansága. Fejlett piacgazdaságban az nem megy, hogy a piac helyett az állam állapítja meg a verseny nyertesit. A közvetlen gazdasági kár mellett felmérhetetlen az a negatív hatás, amit ez a gyakorlat a társadalom erkölcsi színvonalára, hangulatára gyakorol. A nyugati közgazdaságtan aktuális kérdéseire –a fenntartható fejlődés, tudásalapú társadalom, robotizáció hatása a munkaerőpiacra, hálózatosodás – az unortodox gazdaságpolitika nemcsak nem ad választ, de nem is foglalkozik velük. A politikai vezetésnek, a kormánynak olyan hangulatot kellene teremtenie, hogy Magyarország egy vonzó, érdekes, nyitott hely legyen.**

Néhány uniós egybevetés, fundamentumok

Magyarország az Unió társadalmi termékének 0,7 százalékát állítja elő. Vajon akár általánosan, akár szakpolitikai metszetben megszabhatná a 99,3 százaléknak a működés alapvető - amúgy általa nem tisztelt - rendjét, továbbá a közösségi haladás irányát? Feloldhatatlan ellentmondás feszül a közösség determinálásának önző és álszent igénye, az elutasítás revánisa; meg a nemzeti érdekeknek, s külső példaadásnak vélt miniszterelnöki szerepfelfogás és kettős beszéd ütközése között. Más szól hazai, és megint más uniós fogyasztásra; mindent lenyom az előbbi; ugyanakkor a közös nagy döntésekben - a migrációt alig/ha kivéve - vakhangnyi ellenállás sincsen. Az Európai Unió - minden bajának dacára – minőségi elitklub, értékközösség, a plurális demokráciák önkéntes szövetsége, a jogállamok megtestesülése, az emberi jogok színtere, védelmezője. Ez vele a baj itthon: nem illiberális? . Erős Európa! – szól, ki éppen akarva-akaratlanul szétzilálja azt. Nem ural(hat)ja, hát elrontja! Majd' minden egyebet is! Tény, hogy az EU félbevágott óriás, befejezetlen mű; olyan alakulat, mely a valódi és mindinkább kellő egység, az államiság számos kritériumával nem rendelkezik. 2004-től felvizeződött, olyanok is bekerülhettek, melyek csupán a kasszánál érzik jól magukat, kötelezettségeket maguknak nem(igen) legitimálnak. E század első három évtizedében ez ugyanígy alig(ha) maradhat; sorskérdés tehát, hogy Magyarország a fősodorhoz, vagy a renitens leszakadókhoz, a perifériához, az öntörvényű lúzerekhez tartozik-e (majd). Unortodox, ellenségeskedő, kulturálatlan, elszigetelt, barát(ság)talán zárvány lesz, illetve marad; vagy felzárkózik az élen járókhoz, azokkal tart lépést és módszert, velük és általuk jut előre a demokrácia rendjét kint és bent is követve. Utóbbi különösen fontos. Brüsszelt „lemoszkvázni” „leszovjetúniózni” bűn és hiba: az Unió nem KGST és nem is Varsói Szerződés, mely utóbbiakból távozni 1956 és 1968 kockázatával (sem) lehetett. Az Unió épp azért, s főleg azok miatt lassú, nehézkes, körülményes és gyakran irányíthatatlan, mivel különböző önképű, érdekű és minőségű demokraták alkotják, akik jogilag szabadon, így meg úgy szavaznak és sokszor megkérik a voksuk árát. Visszaélnék a túlzó türelemmel, a régi tagok demokratikus elkötelezettségével, választási és népfelség tiszteletével. Brüsszelt „lekócerájozni” sem pusztán illetlenség, hamis vád, de bornírt beszólás is; onnan, ahol szakszerű, értő, a közjót és semmi mást nem szolgáló kormányzásnak se híre, se hamva. Orbán ugyanakkor mesterien felismert és kihasznál egy hézagot: ti. őt megfogni csak jogilag lehetne; az pedig az Unióban lassú, kétélű, itthon kimosakodható. Lesz, aki szemrebbenés nélkül antitézist kreál, a meccs állása így 1:1, gond egy szál se?! A mai Magyarországon – ellentétben a szintén választott uniós tisztségviselők és nem bürokraták szisztémájával - (miniszter)elnöki rendszer van; egy primitív, avított, zsarnoki, paternalista és összjátékra, alkotmányos, közösségi értékekre, garanciákra mit sem adó változat. Megreformálhatatlan, az Unióval mind kevésbé kompatibilis, konszolidációra, belső jobbításra esélytelen; kirekesztő, álságos, nincs benne pozitív hajtóerő. Fejlődésre, önkorrekcióra képtelen; ám rövid-, középtávú túlélésre a világ(gazdasági) helyzet, az Unió még ad forrást. Érték a stabilitás, még ha ilyen is; sőt kedvez neki a migránsválság. Unortodoxia? Pl. Orbán: a fékek és ellensúlyok rendszere csak amerikai találmány. Már van elég önbizalmunk ahhoz, hogy saját javaslataink legyenek, és azt várjuk a Nyugattól, hogy ezeket ne butaságként, „unortodoxiaként” kezelje, hanem fontolja meg, mert akár egész Európa számára is érvényesek lehetnek. Nos: nem! Pedig, aki megnézi és komolyan veszi az EU alábbi, tagállami felhatalmazást eleve nyújtó alapelvét és „filozófiáját”, mely elismeri és tiszteletben tartja a tagok szuverenitását országuk fő determinánsai tekintetében, az nem vív szélmalomharcot a Közösség ellen, hanem akar és tud felesleges konfliktus-keresés nélkül „önmegvalósítani” és az Unióban a jogok és vállalások harmóniájában cselekedni. Íme: az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikk (2) bekezdése is rögzíti, hogy az Uniónak tiszteletben kell tartania a tagállamok nemzeti identitását: „Az Unió tiszteletben tartja a tagállamoknak a Szerződések előtti egyenlőségét, valamint nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének, ideértve a regionális és helyi önkormányzatokat is.” Mindehhez képest az unortodoxia, az Orbán-Matolcsy víziók, tanok, tévhitek ,dogmák sorsa Európa zömében: az elutasítás, a hasonlóan erős válasz-keresés, a közneveltség és a szemétkosár.

Fordulat: esetleg, majd, ha forint alapú magyar hitel árasztja el a legfejlettebb tagállamokat.

1948 12. pont: Unió; 2016: kiszavaztatni a népet belőle?

Unió alapszerződés 2. cikke: Az unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok - ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait - tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában. *Világos? Veszi ezeket itthon komolyan a honi hatalom?* Az Unió Alapjogi Chartája preambulumból: Szellemi és erkölcsi öröksége tudatában az Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás oszthatatlan és egyetemes értékein alapul, a demokrácia és a jogállamiság elveire támaszkodik. Tevékenységei középpontjába az egyént állítja, létrehozva az unió polgárság intézményét és megteremtve a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget. *..Az Unió... biztosítja a személyek, a szolgáltatások, az áruk és a tőke szabad mozgását, valamint a letelepedés szabadságát.* Ennek érdekében a társadalmi változások, a társadalmi haladás, valamint a tudományos és technológiai fejlődés fényében szükséges az alapvető jogok megerősítése e jogoknak egy chartában való kinyilvánítása útján. Csakhogy, az unió jogi megfelelés szempontjából katasztrófa-sújtott területté vál(t)unk. A „nem szokványos jogi kultúránk” láttán eltorzult arccal fogják a fejüket külhoni barátaink, kollégáink. *Mi nem tetszik, mi elfogadhatatlan az M.E.-nek mindebből? Mi lenne alternatíva? Meddig mehet, hogy erre indexelünk, és amarra megyünk?* Érdemes folyton kötzködni, ordenáré módon visszazólni? Intés: **mert találsz egy bokszkesztyűt, még nem hívhatod ki a nehézsúlyú világbajnokot!** A halszagú ország - messziről nézve - a fejtől büzlük. Társadalom-szervező elv 3 lehet: demokratikus jogállamiság, felsőbbeségi diktatúra, káoszba hajló anarchia. Rajtunk egyszerre mindhárom átokként ül. Irányított demokrácia, centrális erőter, válság-hivatkozások, rezsikamuk, „védelmi” populizmusok: a hatalom hibás, hiányos felkészültségét, szóinflációba menekülő munkakultúráját, rossz reflexeit, netán bosszúvágyát és ártó, önző szándékait fémjelzik. Külföldről - a fair mérleg s a korrekció ajánlásán túl - nem jön átütő erejű parancs, megoldás. Ergo vagy olyan (minőségi, európai!) jogállamunk lesz, mint amelyet megengedhetünk magunknak, vagy olyan, amelyet szégyenletesen eltűrünk, és akkor bizony meg is érdemelünk. Az Unió kezd belefáradni az Orbánnal való csatákba: néha ráhagyja, sokszor mellőzi, sok jogi indítványban kifogásol honi abszurdumokat, s (ki)vár arra, amikor s ahogyan majd fájoan kifejezheti rosszállását. Ha pl. jóindulat kéne! Orbán taktikai erősödése látszik, de a migráció „együgyü” eset. Veszélyes nívum: **Orbán alkotmányos ellenállásra készül az EU ellen (HVG.hu) Csakhogy, az EU-nak van eszköze kikényszeríteni a közös szabályok teljesítését, míg a tagállamoknak nincs módjuk kikényszeríteni az EU-s szabályok utólagos megváltoztatását. Hiszen ha az Európai Unió bírósága úgy határoz, hogy egy tagállam nem alkalmazza a közös jogot, akkor pénzbüntetést vehet ki rá. A tagállamok viszont nem tudják megbüntetni az EU-t, legfeljebb kilépésükkel jelezhetik, hogy ebből nem kérnek.** Aktuális közjogi, politikai vita margójára: az Unió (jog)gyakorlatában a közösségi jog feltétlen elsőbbségével szemben, kivételesen, reálisan létezhet ún. alkotmányos, illetőleg nemzeti identitás. Az, amire az érvénytelen népszavazás után hamis, ill. túlzó módon: unióellenesen, aktuálpolitikailag, most sajátjogú magyar igény mutatkoznék; ám annak végiggondolatlansága és módja kevés jót ígér. Alaptörvény, E cikk ui: „Magyarország az európai népek szabadságának jólétének és biztonságának kiteljesedése érdekében közreműködik az európai egység megteremtésében.” Az európai egységet romboló bel- vagy külpolitika ekként alaptörvény-ellenes is./ Konklúzió: számos támogatható és indokolt honi jó célt rendre tönkre tesz, diszkreditál a mód és a bornírt odamondogató kommunikáció. Ime!

D. Trump tervezett első napi elnöki ténykedésének 21 pontja?!

Eltörli az Obama-féle egészségbiztosítást; Visszavonja Obama összes elnöki rendeletét; Befejezi a szén elleni háborút; Begyűjt és kiutasít több millió illegális bevándorlót (ezt már az első órában); Megkezdí az áthatolhatatlan fal építését a mexikói határon; Találkozót kezdeményez a belső biztonságért felelős tisztviselőkkel a déli határ biztonságáról; Értesíti a világ összes országát, hogy ha nem fogadják vissza az USA-ban bűnöket elkövető, onnan kiutasított állampolgáraikat, akkor soha többet nem kap egyetlen állampolgárunk sem amerikai vízumot; Felhívja katonai szövetségeit, és elmondja nekik: ha nem fizetnek többet katonai célokra, akkor az USA nem fogja többet megvédeni őket; Összehívja a tábornokokat, és közli velük, hogy harminc napjuk van összerakni egy olyan tervet, ami alapján legyőzik az Iszlám Államot; Megoldja a veteránokkal foglalkozó hivatal összes problémáját; Megüzeni az USA-ból termelést kitelepítő cégeknek, hogy 35 százalékos vámot vetnek ki a termékeikre; Visszalép a csendes-óceáni szabadkereskedelmi egyezményről (TPP) szóló tárgyalásokról; Leállítja a szíriai menekültek betelepítését; Megbélyegzi Kínát hivatalosan árfolyam-manipulátorként; Értesíti a NAFTA országait, hogy szándékában áll újratárgyalni a szerződést; Utasítja az összes állami hatóságot, hogy nevezzék meg az összes munkahelyeket megszüntető szabályozást; Megszünteti az iskolákban a fegyvermentes tereket; Megoldja a hadsereg problémáit; Megvédi a még meg nem született csecsemőket; Felkéri a Kongresszust, hogy alkossanak törvényt, amiben az országba többször belépő illegális bevándorlók magas kötelező minimális büntetési tételre számíthatnak; [Megtanulja, mi a különbség a Hamász és a Hezbollah között.](#) Laza program, és ez csak az első nap volt! Forrás: Independent, Mother Jones 2016.11.09. Megjegyzésem: **mese a borjúpaprikásról, mely állat a magtalan bika és a meddő tehén nászából még csak ezután születik meg!**

Erőkultusz, machiavellizmus, szuverenitás

USA+HU-módi volna egyenlőségjelet tenni az erő és az erőszakosság; az arrogancia, a kíméletlenség, a gátlástalanság közé: sőt, az ebből származó eredményt, a győztes bárdolatlanságát, az inkorrekt sikert, és hozzá a gögöt és primitív pózolászt vélni a politika természetének, velejárójának, követendő példának? Nem!? Talleyrand: *Mit kezdjek én egy becsületes emberrel. Nekem egy jó politikusra van szükségem.* Cinizmus ez, vitatom, de újabban nyerőnek látom. Nyugodt demokráciákban ez kétesélyes: frusztráltaknál adódhat eme kontrollvesztés. Erős Magyarország az állandó mantra. Hogy is van ez? Erő két forrásból jöhet: a fegyverek er(d)ejéből; avagy a legitimációból. Erős egy formáció, ha gazdasági bázisa ép, nagy és növekvő, ha a kor élenjáró színvonalán halad, s ha döntő társadalmi támogatást élvez. Megvan? Ellenben nem erős, ha képtelen, ill. nem hajlandó a bevett normák szerint, azok koordináta rendszerén belül létezni. Kiemelve: ha valaki köp mindenféle normára, ha azokat gyurmaként fordítja maga javára, ha nem ismer el mást partnernek, korrekt ellenfélnek, akkor ezzel nem az erejét, hanem a gyengeségét, a megoldás-képtelenségét, a versenyképtelenségét, netán torz önképét árulja el. Ha folyton önérdékűen nyitogatja Pandora szelencéjét, akkor vélt nagypolitikai tényező helyén ordító egér látszik. Derús üzenet, összehasonlító alkotmányjog: a szocialista állam(jog) filozófiája ez volt: a legfőbb érték az ember. Alaptörvényi miliő: a legfőbb ember az érték. Magyarország nem erős, még csak húzóerőt jelentő regionális, ill. törpehatalom sem. Fitogtatott erő, durvaság főként azoknak jár, akik „lent” vannak, sebezhető, kiszolgáltatottak; ritkán van a szorítóban egyenlő erők fair küzdelme. /Idézet: megtanultam, hogy amikor esélyed van megölni riválisodat, akkor nem gondolkozol, hanem megteszed./ Két alapvető megfigyelés: 1) Az igazi erőnél a kunszt azt féken tartani, csak szükséges, arányos és kontrollált módon bevetni, ha más eszköz és mód nem célravezető. A közhatalomnak kell(ene) csinján bánni vele, mert ott eleve a börtönig terjedő alávetés van a gyengébb oldalon. 2) A hatalmi megszállottság és a totális felhatalmazás antidemokratikus. Ki van kiért: a nép egy emberért, vagy fordítva; kit kell kikért-miért korlátozni? Demokratikus minimum az intézmények elsődlegessége a hatalom birtokosaival szemben. Mindenki hatalma csupán feltételes, korlátozott, időleges, számadáshoz kötött, származékos. Julius Caesar, Napóleon csak egy volt; sorsuk, végzetük ismert. Nonszensz az a fajta erő-kultusz, amely minden normát felrúgva, átírva nem igazgat, csak ural, birtokol, dirigál, vad víziókkal él: mintha pl. Felcsút a Barca-t hív(hat)ná ki a maga önkényes szabályai szerint. A jogállam nem machiavellista: a cél nem szentesíti az eszközt, jót tenni is csupán jól, adott határok között, normák szerint megengedett. A közjog fundamentuma, a szuverenitás: állami főhatalom, mely kiporciózott és harmóniába rendelt jog, érték és érdek; kifelé függetlenség, befelé kölcsönös függések sora; így semmiképp egy alany előjoga, játékszere, hivatkozása. A népét illeti meg, elidegeníthetetlenül. Ez a demokratikus legitimáció. Mindenki hatalma a néptől ered, megosztva, s a nép ezt elsősorban választott képviselői útján gyakorolja, másodlagosan pedig közvetlenül, népszavazás formájában. E képlet kiforgatása, a nép leszólása, alapjogának elvétele, oktalan korlátozása alkotmányellenes: antidemokratikus, nem európai és kontroll-nélkülisége túl veszélyes is.

Alkotmányos alapok I.

Nincs idő az Alaptörvény átfogó értékelésére. Megsérteni mégse ajánlom; elég a műhibáit kinevetni, hamisságait, abszurd melléfogásait, gondozói általi megsértését leleplezni. Kulcsmondatok, s azok háttérének és összefüggéseinek vázlata: a hatszor módosított Alaptörvény **Murphy és Parkinson törvényével párhuzamba** állítható. Bűn és baj, hogy amihez jogunk volna, (sok) közünk még sincs. Az AT, mint egyfajta **Orbán-pátens a NER (mellék)terméke: belőle, vele jött, vele lesz (meg)hal/ad/ott. Nem pusztán sikerületlen mű; csalárd termék.** 3 érv: 1) A 89-es rendszerváltó alkotmány egyszerre volt alkotmány és alaptörvény; a mostani AT mínusz ág, úgymond identitásbeli visszalépés. 2) A 89-es alkotmány nem tételezte a „hatalommegosztást”, de az AB nyomán azt alapértékként ismerte el a jogállamiság válfajaként. Az AT ezt de jure beírta, de facto kiiktatta; s azt az alkotmányjogi kincset, elvi precedens-gyűjteményt is, melyet az AB 20 év alatt jó, európai minőségben adott. 3) A gránitszilárdságúnak vélt AT aktuálpolitikai sorvezető lett, mégis e század **európai jogfejlődésének, pl. az uniós Alapjogi Chartának nincs nyoma, védelme** benne. Ambivalenciáját jelzi, hogy az uniós kötelező joggal, európai vállalatokkal mit sem tud, tán nem is akar kezdeni. Balfék: mint mikor a vak síelő lendületből menne át a forgóajtón; avagy a legény bakugrásban repülne át az orrszarvún. Csoda, ha van fennakadás? **Az államvezetés e század jogi vonatkozásban is fogós kihívásaival (globalizáció, külhoni, uniós illeszkedések, biztonság vs. emberi jogok, harmadik generációs és innovációs jogok előretörése, modernizálandó szakpolitikák stb.) értőn foglalkozni sem hajlandó.** Ma legnagyobb baj, teherétel és lakmuspapír az ún. „migráncügyi törvénykezés”; ami nem az, aminek láttatnák. Közjogilag egyik szélsőséges megközelítés sem korrekt: kerítés v.s. keblünkre ölelés: törvényességre, humánusra, nemzetközi jogkövetésre, józan mértékre és észre, distinkciókra, többszintű kooperációra és fair monitoringra egyaránt szükség (lett) volna. A bezárkózás, a bétékázás avagy korlátlan mozgásszabadság dilemmája hamis és észszerűtlen; a differenciált és multiszektorális megoldás-keresés lett volna megfelelő: idő, erő, közös mód, menet közbeni igazítás adott volna és még megkövetelhet értő cselekvést. Ez ui. a **kormányzás**. Elv: nem ugyanaz a menekült státusza, joga, mint a gazdasági betelepülőé; előbbi ideiglenes állapot, utóbbi közérdekű mérlegelés tárgya. Mindkettő jogok, kötelezettségek kombinációja: e helyett, ezzel szemben a sötét ösztönökre építő állami politika, sunyi közhatalmi gyakorlat AT-ellenes is. Az egyéb jogalkotás (is) csípőből önti a felszínes, demagóg, semmivel sem alátámasztott, hatósági ízű, szankció-központú regulákat. Kriminális közéletünket az állandó „bétékázás” a végletekig kriminalizálja. **Jogpolitika** hamisan, értékrendtől mentesen, csak pártpolitikai és kommunikációs igénnyel mutatkozik. Stratégia helyett alkalmi, önérdékű, párttaktika szab meg évtizedekre szóló közügyeket. Drámai a visszaesés elvi, morális, szakmai és minőségi tekintetben – a jobb jogi karok I-II. évfolyamához képest. *Angol bonmot: oltsd el a régi tüzet, hogy újat gyűjthass.* Már a tűzoltásnál is előbbre való a folytonos (háborús) gyűjtogatás. A közhatalom birtokosai a büszke, vak ló bátorságával elmennek a falig. Falra mi mászunk tőlük, miattuk.

Alkotmányos alapok II.

Rendesen, normálisan a jog a társadalom-tudományok matematikája. Egy jó jogszabály olyan tiszta, mint egy matek képlet: egy fölösleges vessző sincs benne. Fényévnnyire távolod(t)unk ettől immár az AT okán és nyomán is. Nem értük még a gödör aljára. A minisztériumok (jogi) szakapparátusa lebénult, a bizalmatlanság fojtogató. Külső kegyencek, baráti ügyvédi irodák eredményelvű felelősség nélkül, drága manufaktúrában, néha kilóra hozzák-viszik a normákat. *Bon mot: foga(da)tlan prókátorok éber kómában fabrikálják a §-tengert*. Olykor pironkodnak egy kicsit, aztán passzolnak. Felelősség alkotmányértésért, uniós jogsértésért sem kint, sem bent nincsen. Még viccelni is szokás: amit elszúrt a buta és öntelt politika, azt úgyis a jogászoknak kell úgy-ahogy helyrehozni; néha csak látszat-értékűen, mint mikor a sporthorgász lábmosó lavórban pecázva mímeli, hogy süllőt fog. Ami építész szúr el, azt malterrel, amit gépész, azt zománccal, amit orvos, azt humusszal, amit politikus, azt §-sal fedik el. *Otto von Bismarck: minden magyar egy jogász és egy huszár keveréke*; ugyanő, más vonatkozásban: csak az ökör következetes. Nálunk tényleg elmehet a kisvasút Bicskéig; kardunk rozsdás, rossz dumákkal vívunk; a csákó papírból van és kínai termék; rendre átesünk a ló túloldalára; már nem beszélünk németül sem, és a történelmi tudat elakad, lezárul 1939-nél. ***Két fontos összefüggésről rövid áttekintést érdemes adni.*** 1) Az ún. **rendkívüli jogrend** problematikája. 2) Az előbbivel összefüggésben **a terror elleni fellépés** alfája és ómegája. Ad 1) Európa alkotmányai eleve számolnak rendkívüli helyzetek kialakulásával, s ehhez a végrehajtó hatalom különleges felhatalmazását teremtik meg. Franciaország, Ausztria éppen ebben utazik: nyílt vitával, alkotmányos garanciákat és kontroll-formákat ide rendelve. Mert alkotmányos államban főszabály a szabad, nyitott, emberi jogilag szavatolt berendezkedés; és szoros, szükséges, arányos, ésszerű mértékre szabott és külső-belső kontroll alatt tartott kivétel pl. a mozgásszabadság korlátozása, a megelőzést célzó és valóban szolgáló intézkedések átmeneti bevezetés. Minderre a ***Római Szerződés az Európai Emberi Jogi Egyezmény is ad „kaptafát”***; ti., hogy mely jogok függeszthetők fel, milyen körben és miféle biztosítékok, ellenőrzési módok, beszámolási válfajok közepette. Magyarország a tény és igény vonatkozásában más úton jár. Kár. Ad 2) **Anti-terror intézkedésként** lehet és kell is alapjogi korlátozásokat hozni. Attól lesz ez hiteles és legitim, hogyha bevezetésüket fair előzetes számvetés kíséri a már meglévő eszközök alkalmazásáról, a tett és a kellő intézkedésekről, s azok várható hatásáról és fogadtatásáról. Tehát **nem pusztán benyújtja a (pénzügyi, hatásköri) igényét a teljes erőszak-gépezet**. Részérdekeken felül mérlegelik a komplex tennivalókat, bennük a jogi változtatás igényét, idejét és módját. Átfogó, meggyőző felkészítést alkalmaznak a tényleges megszorítások, kényszerű beavatkozások befogadására; külső-belső ellenőrzést, visszacsatolást rendelnek a bevezetett intézkedések monitoringjaként, hibák esetén érvényesítik mindazok felelősségét, akik ennek érintettje. Végig érvényre jut az az attitűd, hogy **a lakosságért van mindez, nem erőfitogató öncélként**; s **amint vége a krízisnek, visszaáll a jogállam normális rendje, számadással lezárva a menetet**. **Talán a fele**, ha része a hazai intézkedésnek. Ez baj.

Példabeszéd

Amilyen az állam s annak joga, olyan ezek (együtt)működése, kölcsönhatása . *A jogi kultúra leépülése kihat külkapcsolatainkra, uniós hinterlandunkra, de a honi a mindennapokra is.* Az évtizedekre avanszált hatalmi praktikák úgy pörögnek ki, *ahogy a kakukk készül fészket rekvirálni*; ill. a vevő egyszerre vesz zongorát és baltát is hozzá. *Szembekerül egymással a szó és tett; nagyobb számban gyűlnek a ki nem kényszerített hibák, mint a kellő megoldások.* „*A reformok működnek*”? Frászt! Közhatalmi jellegében is **ez az ország olyan autó(s)**, mely 180-nal rohan a 4-esen, az utat csak a visszapillantó tükörből nézi; a kocsit lopott; műszaki állapota a riasztó; a jogi lejár; a biztosítás elmaradt; a rokkantsági hamis; a fék kopott; a pilóta bódult; az utat múlt századi kátyú övezi; a traffipax bozót mögül mér. *Az orbáni kormányzás stílusára, empátiájára, hozzáértésére és őszinteségére jellemző példát kaptam egy bölcs öregtől, íme: A nagyember az asztalra tett 10 bolhát, majd felkiáltott: Bolhák ugorjatok! A bolhák megriadtak, ugrottak. Majd kitépkedte a bolhák lábait és megint felkiáltott: Bolhák ugorjatok! De a bolhák nem ugortak. Levonta hát, szokása szerint, a megfellebbezhetetlen következtetést: *A bolhák lábai ki lettek tépkedve, ezért megsüketültek.* Sőt: adódnék egy mindinkább növekvő, még lappangó veszélyes kilátás: *ha ui. a demokratikus, jogállami módokat, fair eljárásokat a közhatalom, a vezéri önérdek bármi áron agresszióval elnyomja, akkor idővel a nép is úgy gondol(hat)ja, hogy ez neki is járható út, nem keres békés megoldást.* Ha lehetett „fülkeforradalom”, lehet másféle, igazi is. Üzemszerű kamu másokra, jó (?), átveendő avagy éppen-hogy elrettentő példaként hivatkozni, mutogatni, továbbá egyes hagyományos, bizarr rész megoldást kiszakítva a hazai közegéből úgy átültetni itthon, hogy az antidemokratikus felhatalmazást, módot, erőfölényt biztosítson és igazoljon. Rendre a végrehajtó hatalom számadás-mentes térfoglalása mutatkozik meg ebben. Elv már a színház világában is, ha ketten csinálják ugyanazt, az mégse ugyanaz. Szemléltetve: **Hiába érvelnek itthon azzal, hogy ezek mindegyike megtalálható** a nyugati demokráciák, jogállamok valamelyikében. Pl. a sósav (HCl) összetevőinek mindegyike megtalálható olyan ártalmatlan elemekben, mint a konyhasó (NaCl) és a víz (H₂O), mégis az egész együttvéve öl.*

Tessék!?

Az Unió jogvédelme, de a hazai, még nem bedarált-behódolt közjogi szakma is megütközik a jogi abszurditásokon. Főleg ezeken: 1) Mintha a **népszuverenitás, a főhatalom** kizárólag a *kormány(fő) előjoga*, játékszere volna, külső hivatkozásra rendelve. 2) Mind sűrűbb a rendszerint brutális, tudatos, **protekcionista és kirekesztő a jogi úzus, szemben az Unió kötelező jogával; majd jön az álságos mentegetőzés**: a közösségi vitában más se számít, mint a jogi érvelés, ami csak utólag érdekes, nem előre. 3) Eltűntek vagy hazugok a kodifikációt **megalapozó adalékok, mércék, külső és belső kontrollformák**. 4) **Magyar érdek és identitás** címén, ürügyén rakásnyi justizmord, jogi pofátlanság tör elő: a *trükkös magyarok sunyisága* tarol, bűnök-bajok eltitkolása (pl. SZÉP, közérdekű adatok), ott ahol ez nem szokás. 5) Állami főtisztviselő, ill. vezető pártkader /néha alkotmányjogászai álruhában/ **próbálja elrejtteni, kidumálni a rendre alkotmány sértően, durva önzéssel, primitív provincializmussal írt aktuálpolitikai célt és érdeket** (kül)honi analógiák, példabeszédek, kamuhivatkozások és méricskélések által. Ekként: ez meg az benne van X,Y ország jogrendjében: **nehogy már azt állítsák**, hogy az említett nem jogállam. Meg még: ha egy másik területen ez meg az adott, létező, megtűrt mód, *miért nem tehetnék meg mi ugyanezt?! Majd ha ők is korrigálnak, mi is így teszünk. Az egybevetés, a hivatkozás rendre téves, hamis, közege más, nem számít, fő a kommunikáció befelé. Ország-megújítást ígértünk. Tessék! Hát nem; így semmiképp!*

Jogélet, bakancs, kamuduma

A XXI. század jogi kihívásairól **Sütő András** idézem: *A törvény igazsága általános és hozzávetőleges, mint a katonabakancs.* Boldogságos S.A., boldog békeidők! Mi lett belőle? **Általános:** megalapozott, nem percértékű, kiterjedt, valódi megoldásra vezető norma helyett keveseknek kedvező **egyedi.** **Hozzávetőleges:** többféle polgári méret helyett **kényszer-zubbony** típusú rendezés. A **bakancs**-stílusjegy oké. **Igazság-szolgáltatás** helyén kiszámíthatatlan **jog-szolgálat.** **Törvény(es)** ma mindaz, amire törvényt hoztak. *Úgy adnak, hogy elvesznek.* **Senkinek az élete, szabadsága és tulajdona nincs biztonságban, amikor a parlament (a kabinet) ülészik - Mark Twain.** **Konzekvencia:** itthon bármi megeshet. *A szerelemben, a háborúban minden csel megengedett.* **A M.E. szerelemes a háborúba, minden cselet megenged magának. Ráadásként, íme a kettős beszéd...**

Hogyan is érdemes kormányozni?

Egybevetések. Mód: 2014-ben ez volt, mivé lett mára: Egy rendes demokrácia állama 3 minőségben működik: **a.) fellép közhatalomként, b.) pénzt juttat közfeladatok valóra váltójaként, ún. köz-gazdaként, tulajdonosként, közmecénásként, azaz közgazdaságilag befolyásol, pályáztat, ösztönöz, c.)** valamint *politikai partnerként együttműködik, színteret ad és szolgál.* A három jelleg kiegyensúlyozott, rugalmas összhangot kíván. Itthon számos diszfunkció övezi. Az elsővel erőlködünk ott is, ahol amikor a másik kettő kellene. **a.) A közhatalmi állam jogot alkot és alkalmaz.** Erre van szükség, ha valamit egységesen, garantáltan, feltétlenül el kell érni. Hogyha tiltani, kötelezni, korlátozni, szankcionálni muszáj, mert más út nem járható. Csakhogy az új jog hátrafelé rendre nem működik, /visszamenőlegesen, negatíve tilos is/, előre pedig gyakran felesleges után- vagy próbálövés. Egyedi problémára a normatív válasz alapjaiban hibás. Sem az írott, sem az alkalmazott jogban nincsen kellő minőség, megalapozottság és biztonság. /Lassan egy derbi hármast befutóját könnyebb megtippelni, mint egy exponált közügy jogi végeredményét./ Klasszikus túltermelési válság jeleit mutatja a jogalkotás (mint a probléma-megoldás arányaiban is 2/3-os, túlsúlyos eszköze). Sőt, a törvények zöme eleve korrekció, módosítás. Silány minőségben, kellő alapok és feltételek nélkül, középkori manufaktúrában készülnek a jogszabályok, melyeket utóbb alkotójuk sem tisztel. **Európai normát vagy honi alkotmányos elveket rajtuk számon kérni alig lehet.** Az Alkotmánybíróság jogállami meghatározásának lényege: jogbiztonság, kiszámíthatóság, normavilágosság a mindennapokban alkalom- és véletlenszerűen jut érvényre. A közhatalmi szerep gyengén vizsgálja a jogérvényesítésben is. 80 % körüli index jelezi azt, amikor a honi polgár nem lát kivétlivalót a jog megsértésében, kijátszásában. Avagy, elvileg a másét elítéli, ám önmagát eleve felmenti. Megelőzésről, hatékony felderítésről, utógondozásról, mediációról szó van, de tett ritkán lesz belőlük. Ha az ideális állapot 100 % volna, a közhatalmunk nívója kb. a 15-20 % táján tart. Papíron ütős, ideológiailag erősnek ígért, a gyakorlatban háromesélyes. Tisztességes monitoring-rendszer sincs. **b.)Rendezett országban a közügyek megoldásának általános módja, hogy a jó célokra pénzt adnak, a kedvezőtlen törekvéseket pedig nem betiltják, hanem gazdaságilag megterhelik, diszpreferálják.** Virágzó technikai léteznek: nyitott pénzalapok, támogatások, projektek, pályázatok, adókedvezmények, társfinanszírozás, egyéb ösztönzők. Egyszersmind közgazdasági hátrányok, közteher-formák és más, objektív fizetnivalók is. Így juttatja kifejezésre az állam, hogy X, Y, vagy Z körben nem akar túl sok veszélyt, kockázatot, szennyezést, malórt látni. Pl.: hódít a „szennyező fizet” elv, mégpedig addig ösztönöz, amíg a megelőzés vagy az alternatív technológia gazdaságossá nem válik! **Jobb eredményre képes mindez, mint sebtében alkotni egy drákói törvényt.** Mégsem megy. Nem csupán az a baj, hogy nincs elég pénz. Sokkal nagyobb – szemléleti - gond, hogy a hatalom megigéz sokakat. Meg akarják mutatni, ki az úr a Házban. Türelmetlenül, legalább a látszatnak hódolva fel akarnak mutatni bármit. Sebaj, ha az mindössze a közlőnylap és a szigor kommunikációja. Kár, ide értve a közbeszerzési anomáliákat, a nagypolitika pénzügyeit, a korrupciót, s a politikai protekcionizmust is. Ígéretesebb és tartósabb lenne, ha a közjog zord világa helyett a civiljog: az egyenjogúság és mellérendeltség, a tulajdonos és gazda okossága lépne elő. A közügyek bő fele nyerhetne így megoldást (a mai 25-30 % helyén): pl. a beruházás+fejlesztés, a térségi kiegyenlítő szerep, a társulás, a mecenatúra terén.

2016. évi (szubjektív) helyzetkép: érdemi, pláne minőségi javulás jelei nem mutatkoznak, szándék sincs talán rá. Gög, háritás, mellébeszélés, kioktatás van azok a helyén. Szemléltetve, kifizetve, íme! **Doki kérdi: -A maguk frakciójában hányan szenvednek valamiféle lelki vagy értelmi bajban, pszichózisban? Frakcióvezető: -Senki nem szenved, mindenki nagyon élvez.**

Civilizáltan, alázattal

2014: c.) A törvénynek, a közhatóságnak mindenki alárendeltje. Pénzes paktumot kötni nem mindenkivel lehet, nem is mindig van miből. **Politikai, szakmai, üzleti, érdekképviseleti stb. partnerként együttműködni, egyezségre, kompromisszumra jutni, hitelesen bel- és külpolitizálni** viszont létérdeke annak, aki demokráciában kíván sikeres lenni. Nemigen megy ez sem, mert ilyenkor már a magas állami tisztségviselő csupán első az egyenlők között. Nem alattvalóit, hanem választóit szólítja meg. Ekkor már a **civil társadalom ellenőrzi a hatalom birtokosait, nem fordítva. Számadással tartoznék és lecserélhetőséggel fizet a választott demokrata:** tehát az ő dolga alkalmat, fórumot, színteret teremteni a civil kapcsolatokhoz (ami nem üres PR). Hitelesen élje át: ezen a pályán ő az esendőbb fél. Nyugat-Európa demokratái hozzák ezt a szerepet, s ez által a **feszültségek, elégedetlenségek zömét megelőzik, minimalizálják. Hozzáállásuk, alázatot mutató módszerük a bajok közel 1/3-át megelőzi, kiszűri.** Mi **távolodunk** ettől. Az európai kormányzás fehér könyvében **öt alapelv szerepel: nyitottság, részvétel, elszámoltathatóság, hatékonyság és a koherencia követelménye.** Nálunk az ötből egyszerre talán csak 2-3 van jelen. A hiányt ígéretések, üzenetek, hatalmi próbálkozások, link dumák és jogi csűrűcsavarok pótolnák. Az Unió **értékek, minőségek, charták és precedensek elitklubja** is. A *mi konfliktusunk dossziéja kinyílt, lassan alig lesz üres oldal benne.* Mindeme 3 problematikus vektornak **a vállalkozók a fő elszenvedői.** A **demokratikus jogállamiság összetartozó fogalom-pár:** az egyik hiánya a másikat is kétségessé teszi. A kétség közállapotainkra is kihat. 25 év alatt rendkívüli, néha keserű változásokon mentünk keresztül. Diktatúrából lett demokrácia: majdnem úgy, ahogy rekonstruálnák az omlettből a friss tojást. A legvidámabb barakkból a legszomorúbb pláza vagy üres stadion lettünk?! A **közügyekből, köztük a közpénzügyekből is kiveszett a minőség, a felelősség.** 89-ben hittel vallottuk: a bírálókat során nem az a fontos, ki mondja, hanem az, hogy mit mond. Ha igaza van, köszönet jár neki érte, ui. a kijavítás evidens. Ma: *bornírt titkolózás a köbön.* 89: ezentúl a **közvagyon-közpénzügy kezelése úgy legyen „hűséges”, hogy az törvényes, átlátható, takarékos, hatékony és eredményes.** Paks II. és más projektek tanúsítják: ritka, hogy ebből az 5-ből egyszerre megvan kettő, pláne három. Bonmot: *Szent-György napján, kihajtáskor bárki lehet pásztor. Szent-Mihálykor, behajtáskor, csak az pásztor, aki elszámol.* A *többi alkalmasint tolvaj.* **2016 totálképe:** verbális agresszió, be- és visszaszólás, civil szervezetek végzálása, ellenség-kép kinevezett fő-fő ellenségekkel; általános elidegenedés és leépülés a nagypolitikában, de sajnos, az előbbi által generáltan a helyi kapcsolatokban, a szakpolitikák és a metodikák terén is.

Jogállami Tízparancsolat

- 1.) A (pártállami) diktatúra és a demokratikus jogállam lényegüket tekintve két külön világ.
- 2.) A jogállamiság más alkotmányos értékekkel, minőségekkel összhangban, egymást erősítve éri el célját. Ilyen pl. a szabad, fair választás, s a diszkrimináció mentesség.
- 3.) A jogállamiság tény és igény: már bizonyos szinten elért állapot és 100 %-osan soha nem kész, perfekt, lezárt helyzet. A jogállam evolúció, de nem revolúció.
- 4.) A jogállam nem a jogászok, hanem a törvény uralmát jelenti –független igazságszolgáltatással a végponton.
- 5.) A jogállam morális alapokra is épülő eszmény, mely a törvénytisztelet köré szerveződik, kifejezve, hogy a jogot be kell tartani és tartatni, viszont semmi más nem kötelező általánosan, csak a „törvény”.
- 6.) A jogállamiság alfája és ómegája a biztonságos rend mind a jogalkotásban, mind a jogalkalmazásban. A jogállamiság döntően minőségi kategória, és nem mennyiségi mérlegelés végeredménye.
- 7.) Egy jogállamban semmilyen cél nem szentesítheti az eszközt. Jogállamban nincs és nem is lehet politikailag vagy társadalmilag hasznos, netán „igazságos” jogsértés.
- 8.) A jogállam maga is sokrétű fogalom, belső összetevői pl. a jogbiztonságtól a normavilágosságon át a hatalommegosztás rendszerének tiszteletben tartásáig húzódnak.
- 9.) A jogállamiság az érdemi, az eljárási és a végrehajtási szabályok tiszteletét egyaránt igényli, sőt a korrekt jogértelmezés és a fair teljesítés is ide sorolható. Jogállamban a jog: társadalom-szervező érték, ezért a társadalom egyes alrendszerének működéséből (pl. egészségügy, oktatás, pénzvilág) sem számúzhető elvi követelmény.
- 10.) A magyarországi jogállamiság is „csatlakozott” az EU-hoz, részese lehetne annak formálódó föderációjának. Így a közös alapértéket jelentő jogállamiságnak számos fontos eurójogi: piaccgazdasági, versenyjogi és emberi jogi összetevője, kihatása van.

Elvben és/vagy gyakorlatban

2016: Játékra invitálom Önöket. Kérem, tegye fel a kezét az, aki a saját vagy környezete gyakorlatából **nem tud 3 példát** felhozni eme kritériumok megsértésére. Ugye!/? A legtöbb kritérium magától értetődő, **példán megvilágítható**. A jogállam minősége, beágyazottsága nem örökidejű, nem végleges. Nemzetközileg is többféle modellje lehet: láthatóan más ez az USA-ban, mint Európában. Érték-elvűsége elvben szilárd, a gyakorlatban többarcú. Évezredes axióma is borul: ti., hogy *a törvény nem tudása nem mentesít*. Ha visszamenőleges negatív jog képződik „igazságosság” címén, akkor **hogyan tudta volna a kárvallott a jogtudatát és életviszonyait a később jövő norma büntető parancsához igazítani**?! Ilyenkor a felelősségét megalapozó feltevés eleve kamu. Gyakorlatilag megtehető, bár nem helyes hogy aktuálpolitikailag kijelentik: intézkedésünkre immár *törvény van, tehát az „törvényes”, és különben se kössék meg a politikai kezét*. Vitatom ezt. A jogállam azért minőségi, jóhiszemű együttműködést feltételező kategória, mert valódi korlát és mérce mindenféle (társadalmi-gazdasági-politikai) cselekvés számára. Ez nem hibája, hanem a lényege, mert demokráciában *mindenki hatalma részleges, időleges, ellenőrzött és korlátos*. Kötött koordináta-rendszer, melyből kitörni szent cél okán is tilos. Sehol sem beteljesült állapot a jogállam, hanem program is: így a cél+irány sem tetszőleges. Magyarország: *kompország megint*. /Tudományos vitának - ellenfél híján – nem itt van a helye. Van viszont egy ártó, szerecsenmosdató vélekedés, mely jelzést, s majd rá pár mondatos bírálatot igényel. Tétel: néhány jogász (alkotmánybíró is) a parlament szupremáciáját félti a törvények és a jogviták igazságszolgáltatásától, aggódva, hogy a jogállamiságba belemagyarázva bármi, minden kontrázható. Eltekintve most e vélekedés „szezonális”, azaz nem örökidejű arany szabály-jellegétől, a mantra kb. így szól: a jogállami eszményből ne legyen bálvány, a jogállam nem aduász, sem alapjog. Sőt, a jogállam attól jogállam, hogy nem szakemberek vezénylik a társadalmat, hanem szabad választáson megválasztott politikusok, akik felhatalmazást kaptak...Nos, a csúsztatáson túllendülve (ti. szakemberek kontra politikusok), a valódi, egzakt kifejezés a „demokratikus jogállam”, azaz a jelzője a jogállamnak nem smafu. Ám ez csakugyan nem alapjog; sokkal több annál, hazánk identitásának, berendezkedésünknek a lényege volna inkább. Alternatívája a diktatúra és/vagy az anarchia. A jogállam nem patikamérleges kalibrálható mennyiségi, hanem minőségi kategória: folyamatos jelen és jövő lenne igazán, nem taktikai húzd meg, ereszd meg tilitoli. Demokratikus legitimitáció dolgában nincs értékrendiség a parlament és a közjogi hatalom-megosztás többi tényezője között; már ha előbbi nem kívánja marginalizálni a többit. Szellemi restség, öncsonkítás volna, ha a fékek és ellensúlyok egyik garanciális tényezője (pl. az AB) kiadná a kezéből a többségi önkény megfékezésének jogalapját, esélyét és eszközét is. Akkor minek van? Ül 15 Buddha-szobor ájtatos derűvel a nagy semmi felett?! A jogrendszer lepusztulásának a mérvadó ügyekben ez az attitűd is nagy, növekvő tehertétele./ Ellentétel?! Minőségbiztosítás. Lehetne R. Reagan módjára vagy ősi skandináv mód szerint. R. Reagan-nél: nem ír alá, míg függetlenek nem bizonyítják, hogy miből származnék több baj. Skandináv megoldás, anno: a frissen elkészült ágyú csövére ráültették annak készítőjét a legelső lövés alkalmával. Legyen övé a kockázat a silány munkáért, mivel akkoriban gyakori volt, hogy mindjárt az elején szétrobbant az új fegyver. Hány Ülő Bika akadna itthon?

Jogállamiság, apróban

Az **Alkotmánybíróság** (AB), mint legfőbb (?) alapjogőr: részben önhibáján kívül leértékelődött, elszürkült, politikailag túlkonzolidálódott. Nem volt mindig így. 20 éves, *nívós gyakorlatában* a testület a jogállamiság főbb összetevőit, válfajait így munkálta ki: *Jogállam egyenlő jogbiztonság, kiszámíthatóság, normavilágosság, hatalommegosztás, az eljárási garanciák védelme, a formális jogállam és az igazságosság kapcsolatrendje, az alkotmányos büntetőjog mibenléte, a felek eljárási pozíciójának korrekt megállapítása, s benne pl. a fegyverek egyenlőségének elve, a közigazgatási határozatok bírósági kontrollja, a közigazgatás törvény alá rendelése, az alkotmányos szervek együttműködési kötelezettsége, a közhatalmi szervek demokratikus legitimációja, a közjogi érvénytelenség megállapíthatósága, a minősített (2/3-os) többség megkövetelése, az alapjogi kétharmad vizsgálata, az ígérvények sorsa, a bizalomvédelem, a szerzett jogok védelme, a várományok sorsa, a visszamenőleges, negatív jog tilalma, az időmúlás jelentősége, az átmenethez kellő idő szükséglete, s az ún. alkotmányos idő lehető kímélete.* 21 tétel! Laikus, politikusi, mezei jogászi vélekedés szerint ez sok, szűkítés kell. Ellenkezőleg: tágul a horizont, új területek, védendő értékek, s kerülendő jogi csapdák jelentkezhetnek. 3 példa: a) a *kollektív, ill. a III., sőt a további generációs jogokkal* ki fog bővülni az oltalmak zónája. b) már *ma is jogállami követelmény volna, lehetne a kollektív büntetés* (pl. a *megtizedelés*) *tilalma*. c) meg kell *határozni az alkotmány(osság) belső összetevőinek egymáshoz mért súlyát, „hierarchiáját”, a fundamentumok és a részlet-normák vetélkedésének feloldását: a tartalmi, akár örökörvényű alkotmányosság normatív alapelveit, kőbe vésett normáit.* Utóbbiak lehetnének **identitásképző, örökörvényű normák.**

Szemezzünk! 2014: Jogbiztonság vs. tények: a jogalkotói joggal való visszaélések, a hatályba sem lépett törvények átszabása, a végrehajtási normák késedelme, egyéni indítványra, egyeztetés nélküli sumák törvényalkotás. Kiszámíthatóság vs. tények: magántulajdonú vállalkozások *közterheinek ötletszerű, évközi súlyosítása, tollvonással jövő megszorítások, banki etc. elvonások* megállapodás-ellenes, évközi bevezetése. Kiszámíthatóság mellett beszámíthatóság is kéne; *kifektetés helyett pedig befektetés!* Normavilágosság vs. tények: politikai (pl. nyugdíjvédelem), törvények lózungot jelölő és érő fogalmak „törvényesítése”: értelmező normák hiánya, kuszasága, ellentmondásos jellege, egyezményes tartalmú köznapi kifejezés 5-6 féle jogi definiálása. Hatalom-megosztás vs. tények: de jure immár az Alaptörvény normája is ez, ellenben de facto tény annak megbundázása, kiüresítése. Alkotmányjog: a népfelség(é) a szuverenitás, minden hatalom kezdete és végcélja eme nép, érte és általa mindenki hatalmát kontrollálni kell az önkény megelőzésére. Tehát mindez nem a parlamenté, ill. a kormányé! **Visszamenőleges, negatív jogalkotás tilalma** vs. tények: drákói különadó az előző hatalom kedvezményezettjeire, nyugdíj-megvonás. Alkotmányos, ill. kellő, átmeneti idő vs. tények: bírói kényszernyugdíj, szerencsejáték-tarvágás. Alkotmányos szervek jóhiszemű együttműködési kötelezettsége vs. tények: nem mindegy, hogy az előadás prezentációját osztjuk-e meg, vagy az országot. Alkotmányjogi idő: tud valaki olyan példát mondani, melynél nem csak a közlöny elolvasásához, de a jog- és életviszonyok átalakításához is megadatott a kellő idő? Ellenpélda meganyi. **2016: a jogállamiság egyetlen elemében sincs fejlődés; az erózió egyelőre mély és megállíthatatlan.**

Alapjogi kérdések

2014: Valaminek a jelentőségét – mint az autóban a fékekét – akkor vesszük észre, ha veszni látjuk, illetve ha rosszul működik. Így van ez az alapjogainkkal, köztük aktuálisan az alkotmányos **tulajdon-védelemmel vagy a vállalkozás szabadságával** is. Ha az alkotmányos államot az emberi testtel jelenítjük meg, akkor abban az **alpjogok alkotják a váz-rendszert. Bal fül, jobb kar, kettős lúdtalp nélkül lehet élni: gerinc nélkül képtelenség.** Alkotmányos, s benne alapjogi értékrend nélkül nincs szabad társadalom. Emberi jogok híján nincs demokratikus jogállam. A jogállam alapvető szabadságai nélkül vagy anarchia vagy diktatúra vagy *állami paternalizmus* következnek. Alapjogi axióma, hogy a politikai állam nem tudhatja jobban a polgáránál: mi jó az egyénnek. Nem boldogíthatja őt akarata ellenében. Nem veheti át, nem teheti zárójelbe az egyén jogát, döntését, felelősségét (lásd: magánnyugdíj-pénztári jelenlét pro és kontra). 200 éve **három eszme** mozdította elő az emberiség haladását: *szabadság, egyenlőség, testvériség*. Nem tudjuk, **mi lesz a XXI. század hasonló triársa**. Szerintem talán ezek: 1)*régiókon átívelő biztonság*, 2) *emberi jogok: főként a méltóság és a közösségek joga*, 3)*közös(ségi) szolidaritás*. Demokráciában **az autonóm adófizető és választópolgár, a népszuverenitás alapegysége ítélt**: vagy bizalmat szavaz vagy levált. Ő a gazda, egyben a terhek hordozója. Általa és érte van minden, **felette nem áll senki: csak a törvény**. E **polgárnak minden szabad, ami nem tilos**. Ellentétlenül az állami **közhatalomnak csak az szabad, amire felhatalmazták**. A szabad választás nem arra garancia, hogy pár évre csúcspontok kezébe kerül az ország, hanem arra, hogy **a nép kivételével mindenki békésen leváltható**. Valódi ennek az esélye, anélkül, hogy a rendszer veszítené el a lényegét. Ez a polgár immár alanya: nem csupán tárgya, sem elszennvedője a jognak. Szinte **minden más emberjogi tétel** ennek a leágazása. A diktatúra államfilozófiai lényege ellenében születtek a szabadságot valamelyest kiteljesítő intézkedések. Azokat a hatalom akár vissza is vehetné. **Döntő eltérés, hogy a jogot az állam biztosítja, avagy eleve létezőnek tekinti, ezért csupán elismeri**. Alkotmányos *rendszerváltozás*: vannak a polgárnak senki által el nem vitatható jogai, szabadságai, amelyeket a közhatalomnak tőrnie, szolgálnia kell. *Alapvető jogaink nem egyformák*. Azokat a *tudományos osztályozás* generációkba sorolja. Minimum három, egyesek szerint ennél is több csoport képződött. Leegyszerűsítve az **I. generációs alapjogok (klasszikus, politikai) szabadságjogok**. Modelljük az egyesülési, a gyülekezési, a sajtó- vagy a vallásszabadság. Ezek tekintetében a helyes, elvárt állami magatartás a tolerancia. /Ezek eredete filozófiai értékválasztás dolga: származhattak Istentől, a természettől, ősi társadalmi szerződésből./ Ami a fő: **nem a hatalom adta engedményül, hanem már az előtt is megvolt mindez, mielőtt az „ügyeletes” hatalom színre lépett**. Eredendően **a nép ad jogot a vezérének, nem fordítva**. *Annál biztonságosabb, teljesebb e jogok érvényre jutása, minél távolabb tartja magát tőlük a hatalom*. Utóbbi dolga ezek esetében nem a visszább nyesegetés, hanem a joggyakorlás infrastruktúrájának, ösztönzőinek, jogi és más feltételeinek, jogvédő mechanizmusainak a megteremtése, továbbá a jogok között képződő konfliktusok rendezése. Nem tilos ezek törvényi szabályozása (alacsonyabb szintű megrendelése azonban igen), de **két alapvető korlát van**. 1) *Alapjog lényeges tartalmát még törvény sem korlátozhatja*. 2) Ha pedig mégis, elkerülhetetlenül szükség van a törvényi szabályozásra, akkor is az kötött: **minimum a szükségesség-arányosság-alkalmasság együttes követelményét, az /egyik/ ún. alapjogi tesztet még a parlamentnek is be kell(ene) tartania**. Légiés **közérdek /hivatkozás/ - egy kivétellel - főszabályként nem elég alapjog korlátozásához**.

2016: ***nem is elsősorban eseti, hanem szemléletbeli változás, szűkítés mutatkozik. Az ab ovo adott, természetjogi megközelítést mindinkább felváltja a dekázás, a méricskélés, a szituációs mérlegelés pl. a gyülekezési jog, de főleg a vallásszabadság kapcsán, körében. Ügyeskedés: piti ügyekben engedmény, politikailag kényes kázusoknál hártó gesztus.***

További jog-generációk

2014: A II. generációs jogok (úgy is mondják, a humanitárius, avagy tréfásan: az „okkult” jogok, azaz oktatási, kulturális és egyéb, a munkával, a szociális biztonsággal, az egészséggel, avagy a sporttal stb. összefüggő jogok). Anatole France híres mondatával szemléltethetők: gazdagnak-szegénynek egyaránt tilos vagy szabad a híd alatt aludni. De ez az egyiknek passzió, a másiknak létforma. E jog-csoportnál már nem elég a passzív állami szerep, hanem aktív cselekvés szükséges e jogok tényleges valóságához. /Ezen jogok – társadalmi szükségletek – teljesítése adja azt a fő forrás-indokot, amiért az állam adóinkat beszedi./ A II. generációs jogok nem csupán a jóléti államok vonzó eszméi, múltó tényei vagy csökkenő ígérvényei. Szükségképpen van, kell hogy legyen Európa-szerte egy alsó szint, mely alá ember nem kerülhet: ellátatlanul nem maradhat. **Felfelé nyitott a szisztéma,** már csak a piacgazdaságból eredő vagyoni különbségek folytán is. Minden állam (újra)elosztó, ellátást nyújtó aktivitásának határt szab az, amit közfinanszírozásra a gazdaság megtermel, amit az ország megengedhet magának. Ebben **a jogegyenlőség számon kérhető, az esély-egyenlőség viszont nem szavatolható, legfeljebb ösztönözhető,** sőt a társadalmi béke érdekében támogatandó. E jogcsoporton belül **három zóna** különböztethető meg. Van alanyi jog, intézmény-védelmi (benne pl. objektív életvédelmi) állami kötelezettség, és államcél. Nem helyes keverni a bíróság előtt érvényesíthető *alanyi jogot* (körük az AT-vel szűkült), az állami kötelezettséggel (ez adja a főmenüt, az alapellátástól a tömegközlekedésig) és az államcélal (amit hevült politikusok ígérnek a kampányban, pl. a fiatalok valamikori joga az első lakáshoz). E **három kategória együttesen foglalja keretbe az emberi életminőség alapjogait,** egyben jellemzi azok működési rendjét. Mindez nem örökérvényű tízparancsolat. Plusz-mínusz elmozdulás, bővítés vagy megszorítás, kormányonként változó szociálpolitika jöhet. Csak az nem mindegy, hogy most, illetve bármiféle reformot számításba véve akármikor mi **szerezett jog,** mi labilis **váromány** és mi adható-elvonható **kedvezmény.** Fontos az idő-tényező is: az ország alapjogi katalógusa nem pár éves, hanem évszázados horizonttal dolgozik. Benne A,B,C jog részben már egy elért szint, részben sosem 100 %-ig lezárt valóság. AT: 2012: markáns visszalépések az üres szólamok irányába.

2016: legfrissebben se jó, se rossz hír nincs e téren.

Folytatás, alapjogok: gazdasági kihatásúak

2014: A III. generációs jogok értelme: globális jellegűek, s nem csupán egy vagy több, de kevés számú embert érintenek, hanem pl. általuk biztosítható az emberi faj egészségének fennmaradása. Jellegük és *méretük folytán egyetlen állam erőfeszítése nem elegendő érvényesüléséhez*. E jog megsértése nem mindig, nem azonnal, sem közvetlenül érzékelhető, ami azzal jár, hogy nem mindig van azonnali orvoslási kényszer, ez pedig a kivárásnak, a nem-tevésnek kedvez. Határokon átnyúló iskolapélda: *az egészséges környezethez való jog, melyről az Alkotmánybíróság rögzítette: az állam a természetvédelem jogszabályokkal biztosított szintjét nem csökkentheti, kivéve, ha ez más alapjog vagy alkotmányos érték érvényesítéséhez elkerülhetetlen. A védelmi szint csökkentésének mértéke az elérni kívánt célhoz képest ekkor sem lehet aránytalan.* A fenti kategorizálás a **vállalkozás alapjogát**, és annak környezeti determinánsait is érinti, valamelyest jellemzi. Találkozik a kapott címbeli vágyak és lehetőségek megfogalmazása. *Nem az a dolga a modern államnak, hogy önkezével, paternalista kegyként nyújtsa át X,Y,Z részére a „biztosított” jogát. Arra szól az állam „mandátuma”, hogy teremtsen, tartson és tartasson fenn olyan viszonyokat, jogi, strukturális, intézményi, makro és mikro-gazdasági feltételeket és körülményeket, amelyek ösztönzik és szavatolják a jogalanyok ebbéli kockázatvállalását, önálló felelős döntését, jogi és más eszközökkel előmozdítják előre jutásukat. Itt a szereposztás egyben felelősségi kompetencia-rendezést is jelöl, és kifejez egy közjogi elvet: mindenki hatóköre odáig, ill. odáig már nem is terjed, ahol egy másik fél, alany hasonló joga, esélye, aktivitása kezdődne.* Ha volna a honi alkotmányban sajátos passzus, az is csak tartós államcél lehetne: **ti. jog a boldoguláshoz, de nem magához a boldogsághoz**. Ebben a milióban és megközelítésben érdemes bemutatni a vállalkozás alapjogát, s annak AB-értelmezését. *A vállalkozás joga azt jelenti, hogy bárkinek Alkotmány biztosította joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése... A vállalkozás joga ugyanis a fentiek értelmében egy bizonyos, a vállalkozások számára az állam által teremtett közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségének biztosítását, más szóval a vállalkozóvá válás lehetőségének - esetenként szakmai szempontok által motivált feltételekhez kötött, korlátozott - biztosítását jelenti. A vállalkozás joga tehát nem abszolutizálható, és nem korlátozhatatlan: senkinek sincs alanyi joga meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás, sem pedig ennek adott vállalkozási-jogi formában való gyakorlásához. A vállalkozás joga annyit jelent - de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül -, hogy **az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást.** Ez a 89-es elvi, alapjogi rendezés átment a gyakorlatban, és helyt kapott az AT-ben is. Nem így a **piacgazdaság** alkotmányos tételezése, államcél jellegű igénye, kritériuma. Nemrég, habár az AT kiiktatta a 2012.01.01. előtt hozott AB-határozatok hatályát, hivatkozási alapként való figyelembe vételét, ezt, mint közjogi fogalmat kénytelen-kelletlen módon **az AB mégis csak visszacsempészte**. „Jóllehet az előző Alkotmány korábban deklarálta, hogy Magyarország piacgazdaság (a tervgazdaság elvetéseként), az Alaptörvény a gazdasági rendszerről nem tartalmaz hasonló döntést. Ugyanakkor az Alapvetés szabályai között [M] cikk szerepel, hogy hazánkban a vállalkozás szabad, és az állam biztosítja a verseny feltételeit, továbbá mindenkinek joga van a tulajdonhoz [XIII. cikk (1) bekezdés]. **A vállalkozás szabadsága, a tisztességes gazdasági verseny feltételeinek biztosítása, továbbá a tulajdon alapvető jogként való szabályozása – a piacgazdaság deklarálása nélkül is – azt jelenti, hogy Magyarország gazdasága piacgazdaság.** Az Alkotmánybíróság rámutatott arra, hogy bár az Alaptörvény – szemben a korábbi Alkotmánnyal – nem nevesíti külön a piacgazdaság követelményét, az alkotmánybírói gyakorlat alapján annak **két létfontosságú elemét, a vállalkozás és a verseny szabadságát** azonban tartalmazza. Kifejtette továbbá: „A piacgazdaság, és így az Alaptörvény M) cikke által védett vállalkozás és verseny szabadsága működésének **elengedhetetlen feltétele a szerződési szabadság, amely ennek következtében szintén élvezzi az Alaptörvény védelmét.** Ezt támasztják alá a szerződési szabadságnak a Ptk.-ban foglalt garanciális szabályai is.” A jelen ügyben **az Alkotmánybíróság nem látott okot arra, hogy ettől az értelmezéstől eltérjen.** L: **8/2014. (III. 20.) Ab-határozat!***

2016: nincs új a nap alatt az írott jogban, de az életben van visszaesés.

22-es csapdája, Vörösmarty, luzitán jog

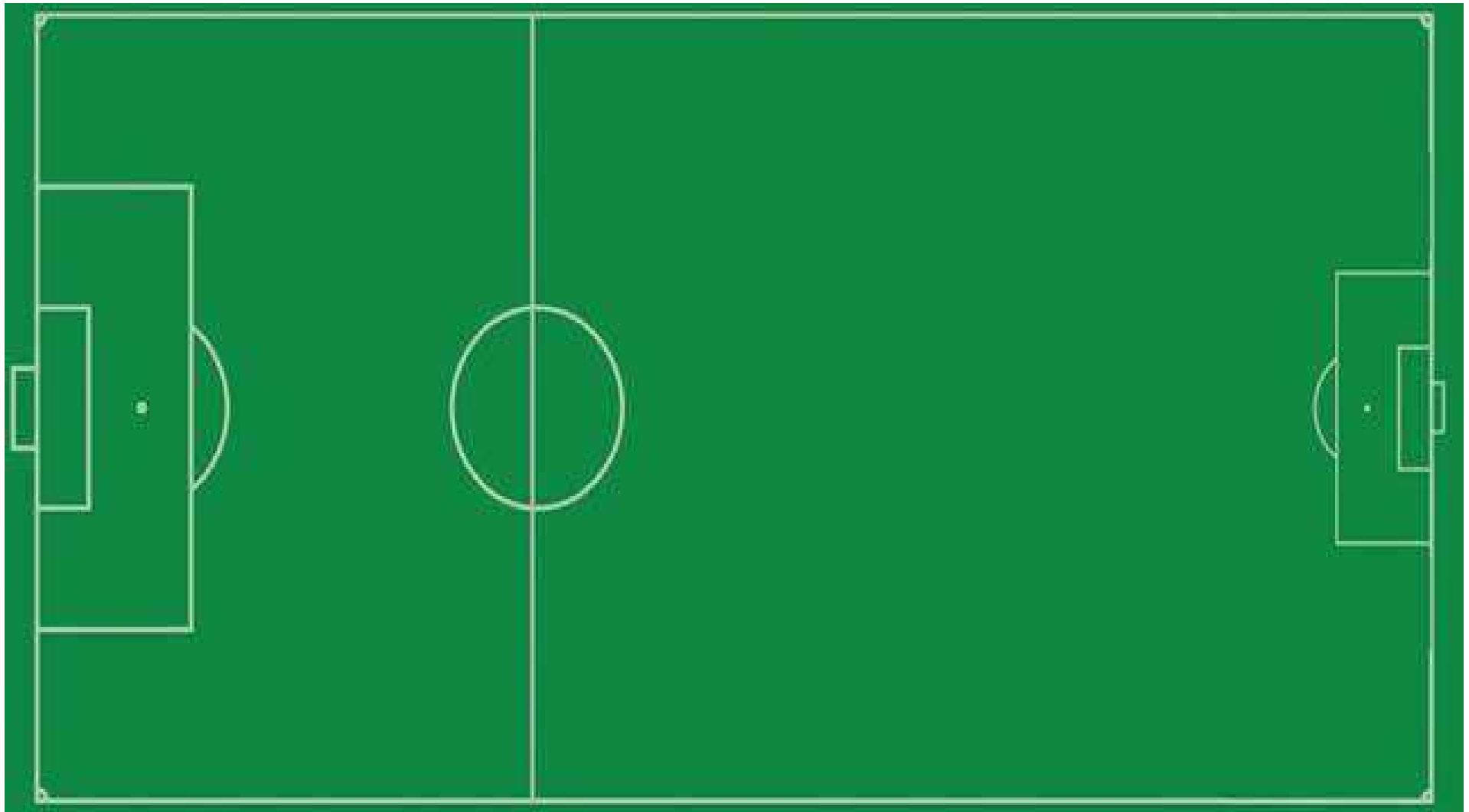
2014: Summázat volt: a pártpolitika önző erőlködése, hatalmi dervistanca és arroganciája csúcsosodott ki az elszúrt alkotmányozásban is. /Lásd még: rátarti generális morálja, smafu a tisztesség egy jó alkalomhoz képest./ Ma legfeljebb prognosztizálható: **a NER bukásával menni fog annak AT-je is. Sólyom László ex-államfő a könyvtárba invitálta** az alkotmányjog híveit. Íme, egy klasszikus, igazi mű(remek) J. Heller könyvének a kulcsa, fő tétele (63. oldal): *„Csak egy csapda volt, és ez a 22-es csapdája volt, amely leszögezte, hogy bárki, aki közvetlen és valóságos (lásd: honi vélemény szabadság amerikai mércéje: clear and present danger) veszélyben saját biztonságára gondol, az a döntésre képes elme természetes működéséről tesz tanúbizonyságot. Orr örült, tehát le kell szerelni. Csak annyit kell tennie, hogy kéri leszerelését, de ha kéri a leszerelését, akkor már nem lehet örült, és további bevetésekre küldhető. Orr lehet örült, ha további bevetésekre megy, és lehet egészséges, ha nem megy. Ha egészséges, akkor viszont mennie kell. Ha megy, akkor örült, és nem kell mennie: de ha nem akar menni, akkor egészséges, és mennie kell. Yossariant mélységesen megrendítette a 22-es zárótételének abszolút egyszerűsége, és tisztelettel fütytyentett. Ez ám a csapda, ez a 22-es!”* Vörösmarty a Gondolatok a könyvtárban c. versében ezt is írja: *„**És itt a törvény - véres lázadók Hamis bírák és zsarnokok mezéből Fehérre mosdott könyvnek lapjain.**”* Némi **távlati bizakodást élesztgetve, a jogfejlődést kutatva** idézném a portugál alkotmány 21. cikkét: Ellenálláshoz való jog *„**Mindenkinek joga van megtagadni bármilyen rendelkezés végrehajtását, mely veszélyezteti jogait, szabadságait és biztosítékait, valamint ellenszegülni bármilyen agressziónak abban az esetben, ha a közhatalomhoz való fordulás nem lehetséges.**”*

2016: mozgás van (pl. antibürokráciázás, forrás-elvonások, centralizációk), de modernizációs változás, eszázadi reform(kor) nincsen. Túlzó várakozással Adyt szokás idézni: *“Csönd van, mintha nem is rezzennénk, s rohanunk a forradalomba.”* Nem!?! Azt látom, uniós kivitelben, hogy a kormány **kereket cserél, ám az ország tréleren van; hordják-viszik**, néha helikopter is bevállalható. **Képek!**

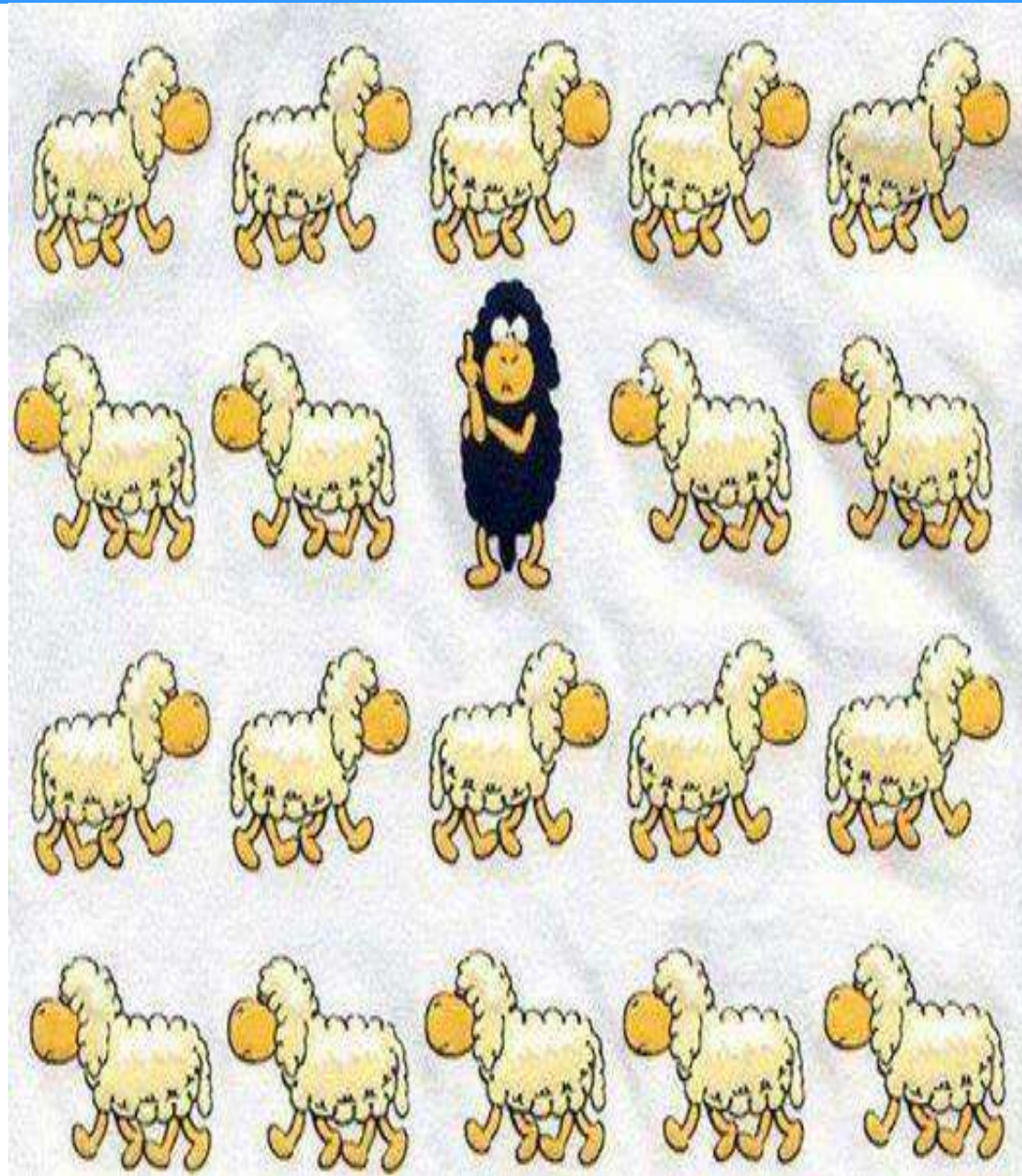
Politikai pilótajáték?!

A magyar igény, a magyar álláspont, a honi fair play

Ha a partner, a szövetséges bírálni merészel

Plakátok, preparációk, trendek

KORMÁNY INFORMÁCIÓ

MAGYARORSZÁG

JOBBAN TELJESÍT*^{*}

*** Ami a lakosság leggazdagabb 10%-át illeti. Az ország 90%-ának jövedelme viszont csökkent 2009-hez képest. Minél szegényebb valaki, annál nagyobb arányban.**

www.pacsirtaradio.hu (forrás: Eurostat)

Ha,ha,

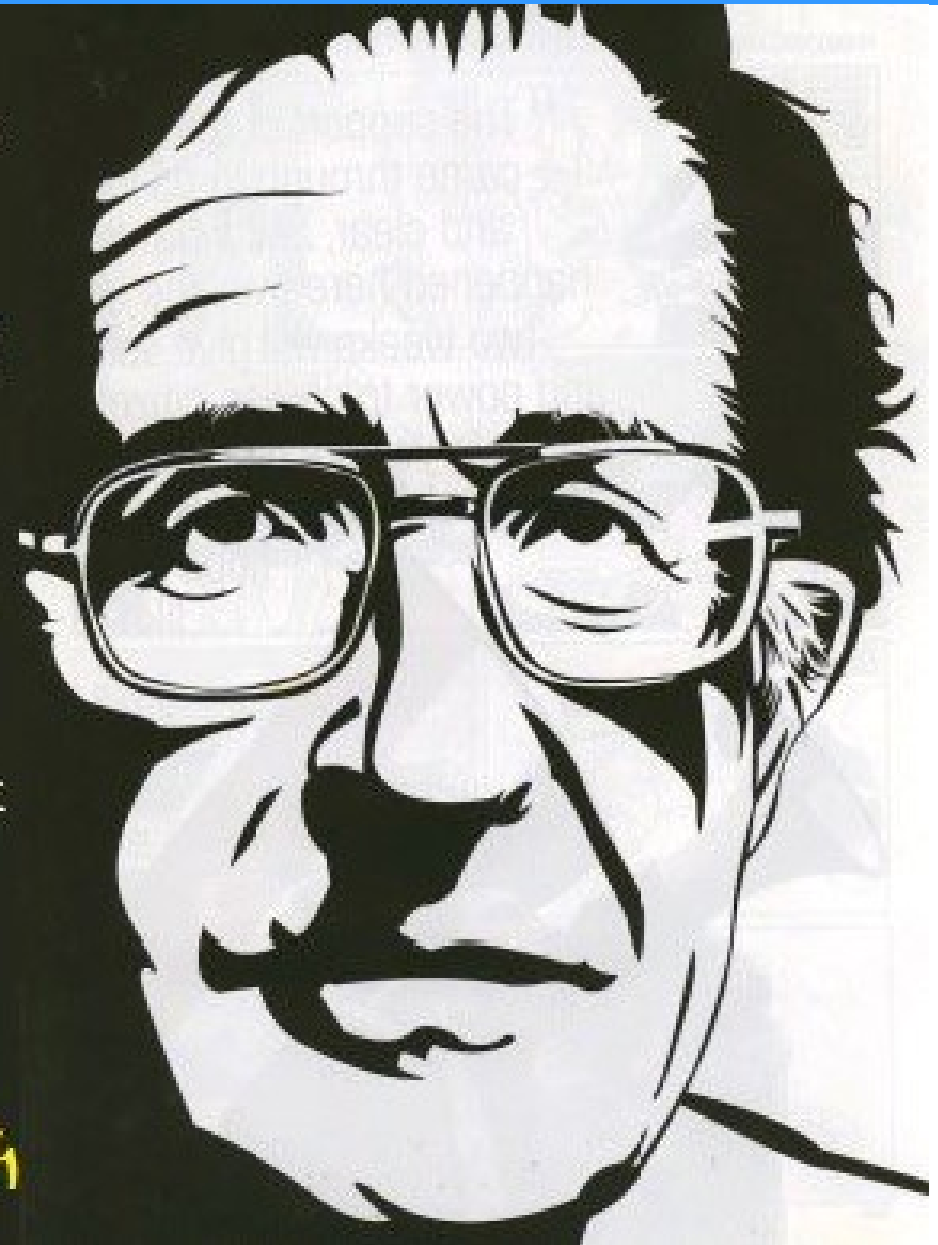
Ha,ha

Ezt a dumát

Ezek mennek

Az emberek agyát és figyelmét le kell foglalni másod- és harmadrangú problémákkal. Ennek érdekében figyelmüket el kell vonni a valós és súlyos szociális gondokról, mégpedig olyan hírekkel, amelyek társadalmi jelentősége kicsi ugyan, de érzelmileg erősen megérintik őket. Támaszkodjunk a bulvársajtóra, amely hű szolgánk lesz.

- Noam Chomsky

Modellérték? Valóban?

**Nem igaz, hogy eltűnt a
3.000 milliárdos
nyugdíjvagyon!**

**Csökkentettük vele az
államadósságot!**

20.000 milliárdról 25.000 milliárdra...

Ta.

Erőviszonyok 2016 őszén?!

**A hazugság nem lesz igazság,
a rossz nem lesz helyes,
és a gonosz sem lesz jó csak azért,
mert a többség elfogadja.**

Oldásnak, példának 4X Churchill

Ki más következhet végül, ha már nagy formátumról hallunk, mint Churchill. Tudvalévő, hogy aktív politikusként háromszor váltott pártot, s egyben politikai filozófiát. Ő erre pusztán azt mondta: átment a pallón. Azt is mondta: nem az a fő, hogy változott a nézetem, fontos, hogy mindig igazam legyen. Sőt: tett egy bántó-hamis megjegyzést Gandhiról, hogy az csak egy félmeztelen, indiai fakír. Önmagáról viszont: a történelem kegyes lesz hozzám, hiszen nagyrészt én írtam. Nála sem mindig esett egybe a szó és a tett, a kényes etika és az elvhű következetesség. Hogyan lehet az, hogy mégis életében a legnagyobb angolnak tekintették, lovaggá ütötték, az USA tiszteletbeli polgárává emelték, Nobel-díjat kapott? Két mozzanat felel erre:

65 évesen, a saját szavai szerint nyugdíjjogosultként 1940 májusában harcba szólította Angliát, imígyen: „A múltban nem értettünk egyet és civakodtunk: most egy kötés fog össze bennünket – háborúzni, míg ki nem vívjuk a győzelmet, soha nem hódolni be a szolgaságnak és a gyalázatnak, bármibe kerül, bármilyen fájdalmas lesz.” A vér, veríték és könnyek katartikusan őszinte ígérete felemelte az angolok fejét. Arra nézve pedig, hogy pálfordulása ellenére miért volt a XX. század meghatározó személyisége két tartalmi idézet következik:

a) Huszonkét évesen, 1897. júliusában egy fiatal katonatiszt elmondta élete első nyilvános beszédét, mélyen átérezve a társadalmi lelkiismeret követelményeit. Íme!

Majd 120 éves intelem - értőknek

*„A parlament nehézkes ugyan, de nem tunya. Egy igen fontos törvényjavaslat fekszik előtte hazánk munkásembereiről. Ha önök úgy gondolják, pimaszság ilyen fiatalon e tárgyról szólnom, remélem, az ifjúság makacs lelkesedésének számlájára írják a dolgot. Ez a törvényjavaslat a veszélyes szakmában dolgozó munkások megoltalmazását célozza a szegénységtől arra az esetre, ha munkaadóik szolgálatában sérülést szenvednének. Amikor a radikálisok próbálkoztak egy ilyen indítvánnyal, és kudarcot vallottak, 'A munkaadók felelősségéről' címet adták neki. Figyeljék csak meg, mennyivel jobban csinálják az ilyesmit a toryk. Mi úgy nevezzük: 'Törvényjavaslat a munkások kártalanításáról, és ez sokkal szebben hangzik. Nagy reformlépés ez a törvényjavaslat... A számítások szerint ebben az országban évente 6000 munkás hal meg és 250.000 szenved különböző sérüléseket. Szörnyű végösszeg ez, nagyobb, mint akár a leghatalmasabb ütközeté. Nem állítom, hogy a múltban nem bántak jószívuén és körültekintően a munkásokkal alkalmazóik, ám ez a törvényjavaslat kivonja a kérdést a jótékonyság futóhomokjáról, és szilárdan a törvény sziklájára helyezi....**A radikálisok, akik sosem elégedettek a liberálisokkal, de mindig liberálisan bánnak a más pénzével, azt kérdezik, miért nem vonatkozik mindenkire.** Ez rávall a radikálisokra – a hebehurgya, mohó, kelekótya radikális politikára. Azt az embert juttatja eszembe, aki, hallván, hogy a szellőztetés jó dolog, háza összes ablakát kiveri, aztán elviszi a reuma. A konzervatív politika nem ilyen. A konzervatív politika alapvetően kísérletező politika – a „nézz oda, mielőtt ugranál” politikája: és ugrani sem feltétlenül muszáj, ha kézre esik egy létra. A mi haladásunk éppen azért biztos és állandó. mert lassú.”*

Bár csak viccnek szánta volna; Sir W.

**„A legjobb érv
a demokrácia ellen
egy ötperces beszélgetés
egy átlagos szavazóval.”**

Sir Winston Churchill

http://hu.wikiquote.org/wiki/Sir_Winston_Churchill

Vízió(k)

Empátia, okos érvelés, biztos előrejutás, humor, és jutalmául lelkes fogadtatás – 119 évvel ezelőtt. Aztán a lényeg: a hitelesség, a nép bizalma nem néhány ügyes-ügyetlen kitételen múlt és alapult, hanem az életút, a teljesítmény egészén. És akkor egy látnoki ráadás következik:

b) Figyeljék meg a dátumot: **1946. szeptember 19, Zürich!** A majd' 80 éves Churchill szinte keresztes „háborút” indított egy Egyesült Európa feltámasztásáért a II. világháború romhalmazából, merészen kijelentve: *„És most olyasmit mondok, ami meg fogja döbbsenteni önöket. Az európai család újratermelésének első lépése Franciaország és Németország partneri viszonya kell, hogy legyen. Csakis így nyerheti vissza Franciaország Európa erkölcsi vezetőjének szerepét. Európa nem támadhat fel egy lelkileg nagy Franciaország és egy lelkileg nagy Németország nélkül. Ha jól és tisztességesen építjük fel, az Európai Egyesült Államok struktúrája olyan lesz, hogy egyetlen állam anyagi ereje kevésbé fog számítani.”*

-.-

Magánvéleményem: Európa és az Unió úgy semmiképpen nem maradhat, amiképpen most krízisben van. Amíg elitklubként tagjai betartották az írott és íratlan normákat, nem(igen) tűnt fel, hogy féloldalas, sérülékeny a felállás. V.ö: az olyan formációkkal, melyek államalakulatként nem bírnak egységes külpolitikával, haderővel, pénzzel és hozzá rendelt egyéb közös struktúrákkal. Változás több irányba is bekövetkezhet. 1) **Széthullás** is jöhet, kvázi Közös Piaccá degradálódhat, a nemzetállamok legyőzhetik a közösséget. Ez olyanfajta „játék”, melyben végül mindenki vesztes. 2) Megeshet, hogy az eredeti alapítók **mag-formációt** hoznak létre; megnövelik a föderáció esélyét és módjait, a szövetségi kompetenciákat maguk közt, és perifériára tolják vagy csak hagyják a „saját utat járókat”. Ez Magyarország számára egyszerre lenne vélt „ajándék”, de főleg büntetés. 3) Végül, a **tekli-mekli** változat sem kizárt, a válságok kiüthetik az eurót, nem nő, hanem csökken a kohézió, bukdácsol a közösség, eljelentéktelenedik, legyőzi, megelőzi őt Amerika, Kína, India, etc. És talán újra épül majd egy mini közösség a legjobbakból, kb. úgy, ahogy 1945 tanulságaként az akkori kor legnagyobb államférfijai megálmodták, megcsinálták, még ha utóbb félbe is maradt a mű. Keletkezhetnek kisebb, regionális kooperációk: a K. und K. retro jegyében.

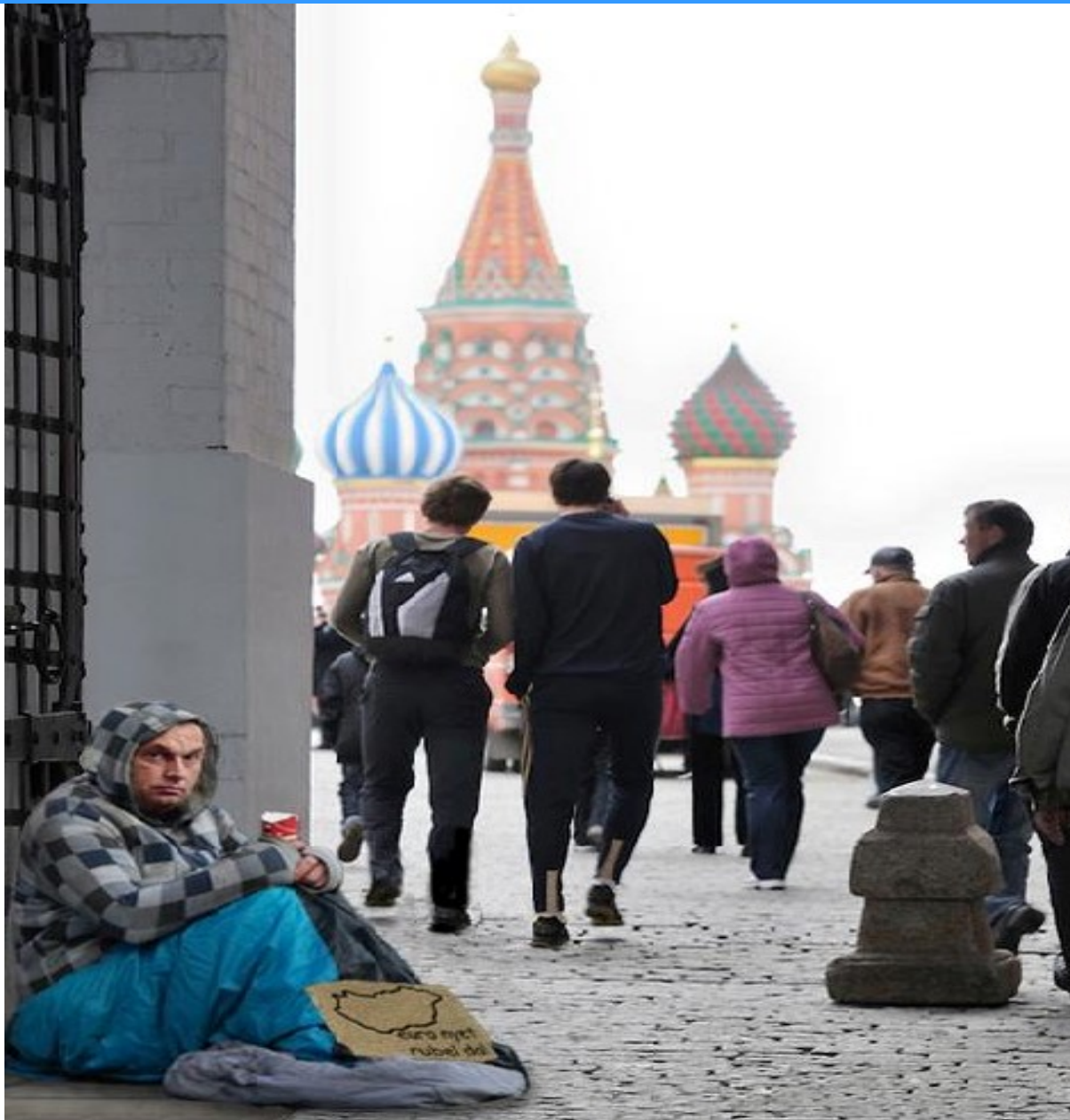
2016.10.23: „Meg kell menteni Brüsszelt az elszovjetesedéstől. Európa szabadságszerető népeinek ma az a feladatuk, hogy megmentsek Brüsszelt az “elszovjetesedéstől” – mondta Orbán Viktor. Szerinte nem fogadható el, hogy az Európai Uniót egy modern kori birodalommal alakítsák, hogy a szabad európai nemzetek szövetségének helyébe egy európai egyesült államok lépjen. “Mi, magyarok európai nemzet akarunk maradni, és nem egy nemzetiség akarunk lenni Európában”. Abszurdumnak nonszensz, ill. fordítva!

2016: Sir Winston ellenében, slusszpoén a honi nagyságról: Rióban még a női csapatsportágakban is Mészáros Lőrincet kellett volna indítani. Olyan nincs, hogy ő egyedül nem nyer meg mindent!?

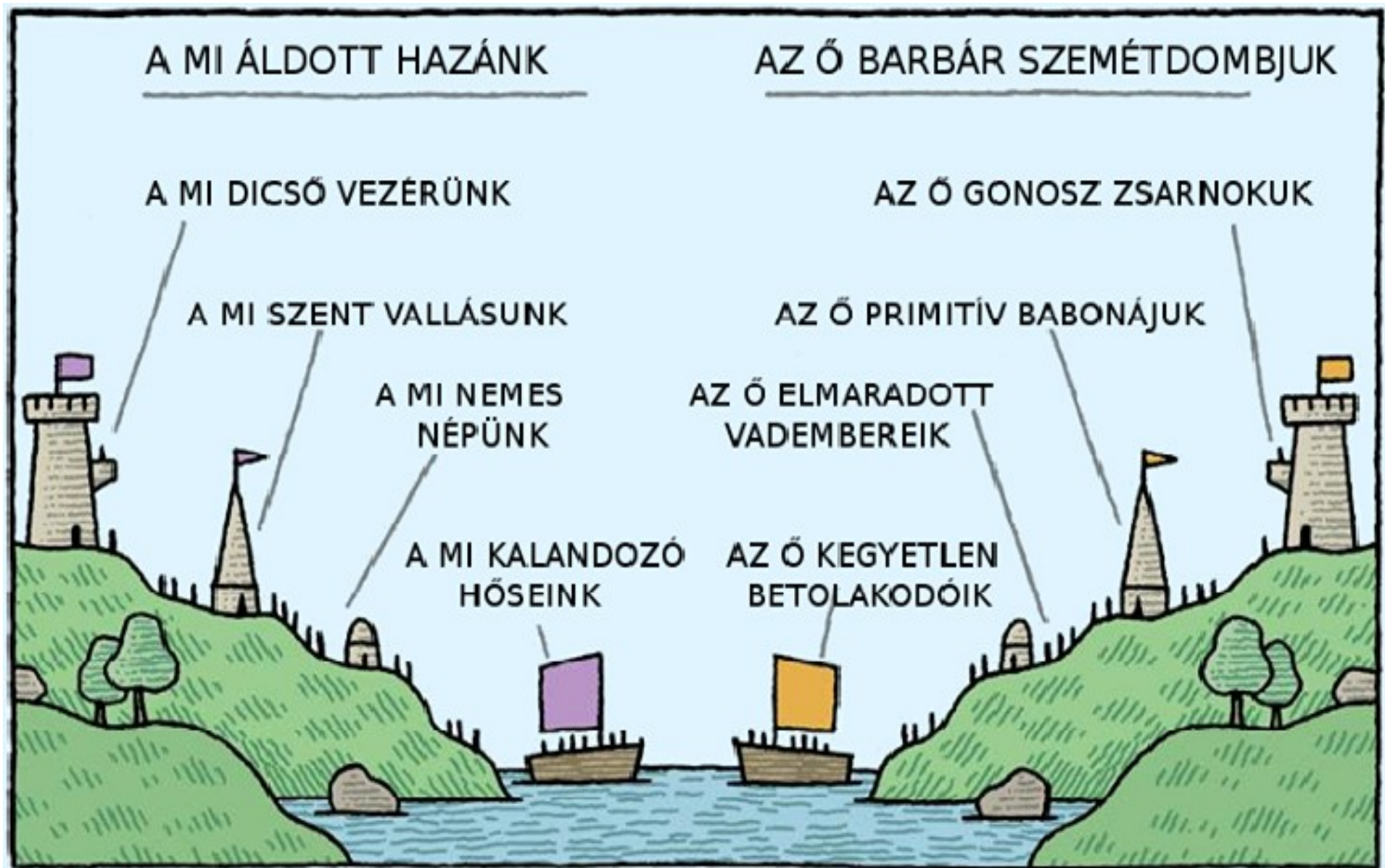
A gőg az ego kolompolása

Moszkva parti esték?

Örökös műhiba: mások; bezzeg mi

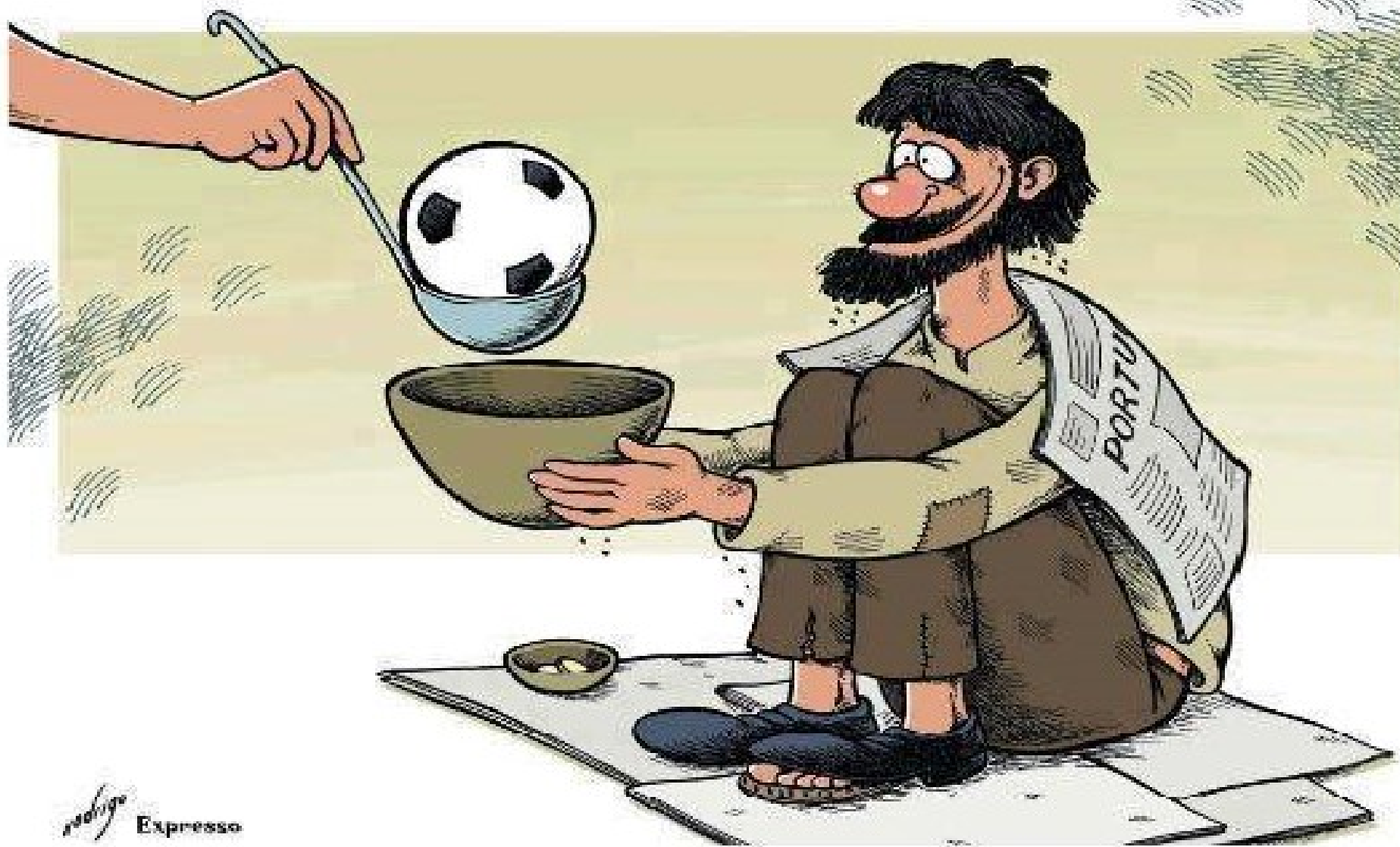
TOM GAULD

Ha most építettem volna stadiont,
megúszom a börtönt!

Stadler József, Akasztó, 2016. 02. 15.

(Be)etetés

Bezzeg, a foci: drága szabadrúgás?

SWANSON

Ünnepi beszédből: az irány jó

Rossz belegondolni, (fejben) követni

facebook/valodidemokraciatmost

*“Sose feledjük el,
hogy minden, amit
Hitler tett, ott és akkor
legális volt.”*

Martin Luther King

fordította: **VDM!**

A képébe nevettünk, aztán..

A KOMMUNIZMUS 7 CSODÁJA

1. MINDENKINEK VOLT MUNKÁJA.
2. BÁR MINDENKINEK VOLT MUNKÁJA, SENKI SEM CSINÁLT SEMMIT.
3. BÁR SENKI SEM CSINÁLT SEMMIT, A TERVET 100% FÖLÖTT TELJESÍTETTÉK.
4. BÁR A TERVET 100% FÖLÖTT TELJESÍTETTÉK, MÉGSEM LEHETETT SEMMIT KAPNI.
5. BÁR NEM LEHETETT SEMMIT KAPNI, MINDENKINEK MEGVOLT MINDENE.
6. BÁR MINDENKINEK MEGVOLT MINDENE, MÉGIS MINDENKI LOPOTT.
7. BÁR MINDENKI LOPOTT, MÉGSEM HIÁNYZOTT SOHA SEMMI.

Cserélhető lapokkal, leporelló kivitelben is? Külcsín és belbecs

Mindenkinek leasett?

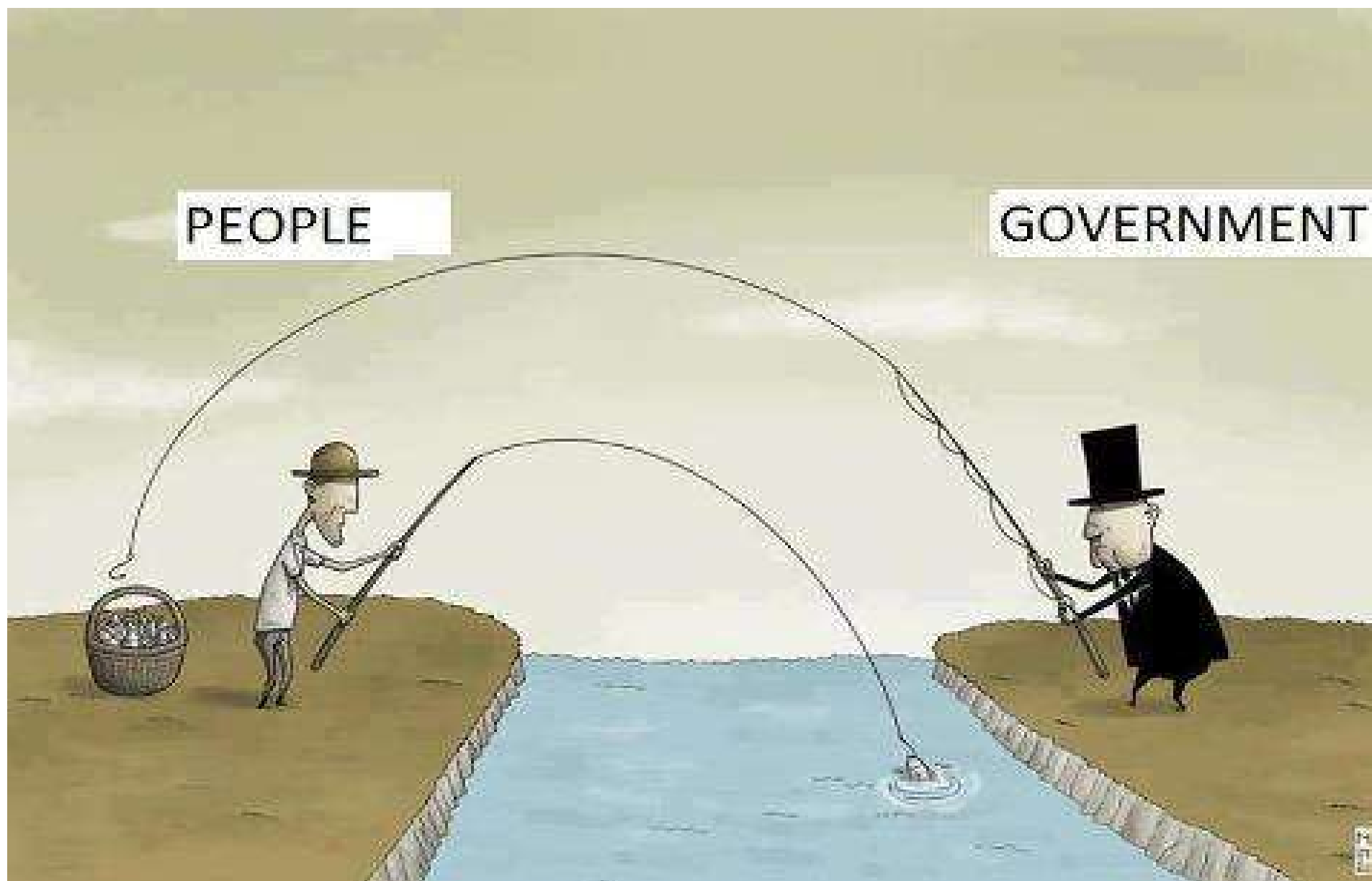
**MIT KERESNEK EZEK
MÁR MEGINT?**

Mintha csak a III. Metró volna a minta

*„...és megtakaríthatunk
700 lírát, ha nem
készítünk
talajvizsgálatot”*

Pedig hát ki van kiért?

(F)elszálltak?

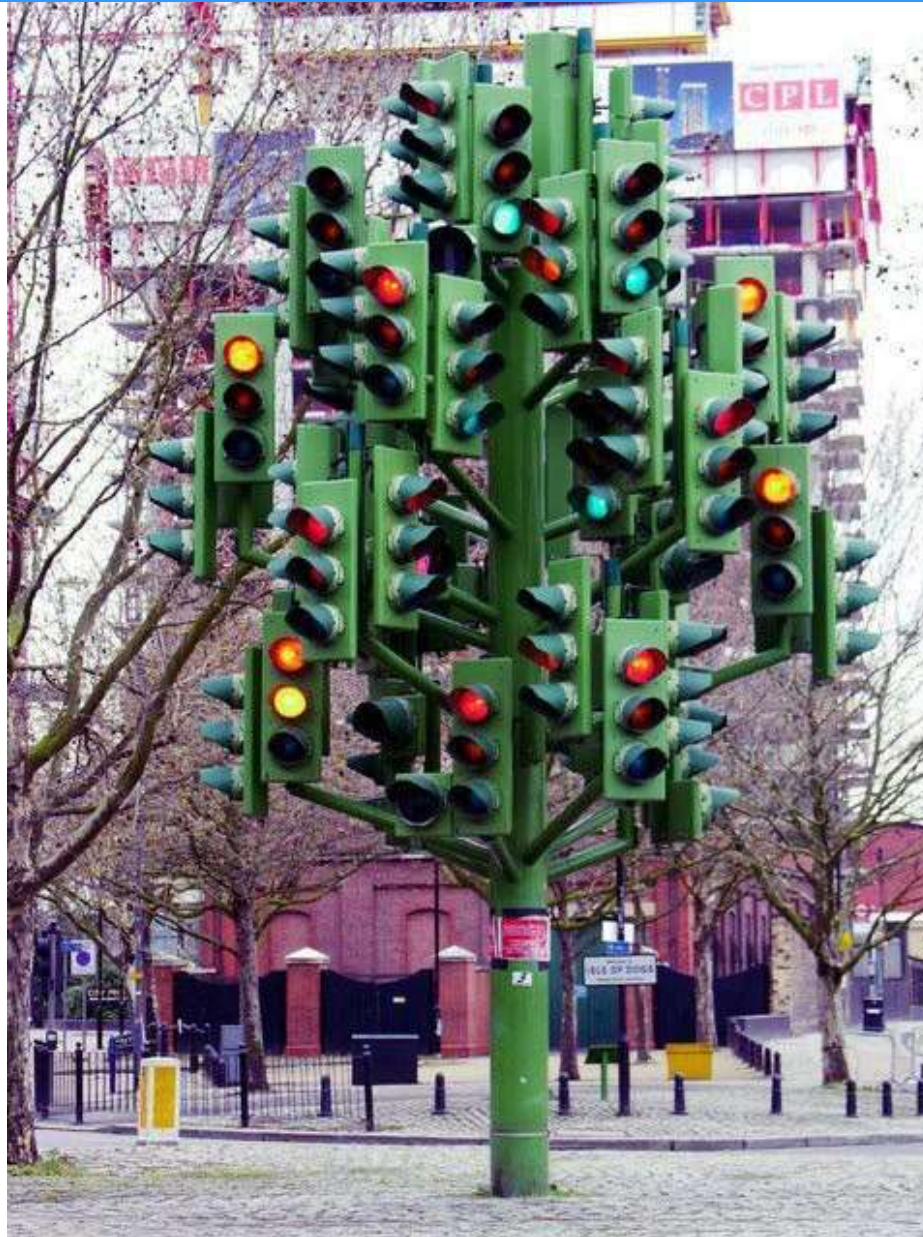

Egyéni indítvány, vastagbőr, bakugrás,
közjogi remekmű

Az egyesült széthúzás nemzete

Megannyi tilalomfa: követhető?

(EI)helyezkedés, esélyek, bagóért

dohányzásra kijelölt hely

Tartozás-kezelés

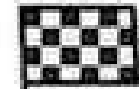
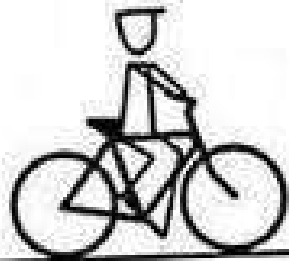

Önnek 3 új üzenete érkezett

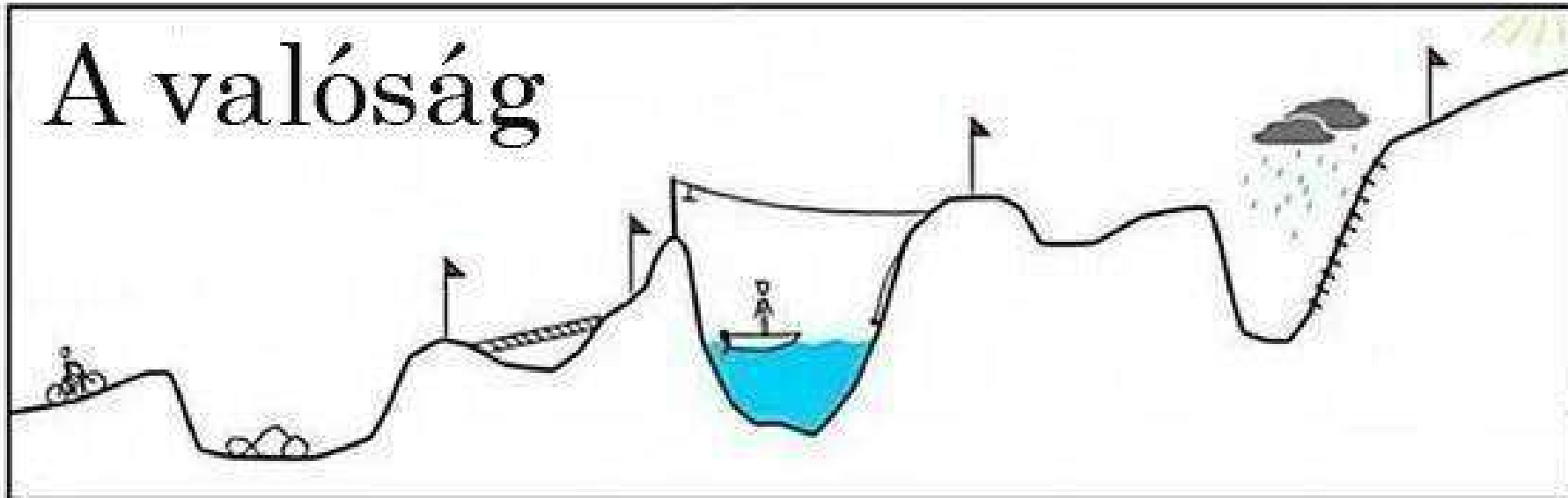
A BankRáció.hu 2012.11.07-i fb-bejegyzése: a kínai nyelvben a válság szó két jelből áll: az egyik a veszély, a másik a lehetőség. Alapmotívum: válságos helyzetben mindig lehetőséget keressünk arra, hogy megoldjuk a problémát. Rajtuk áll, hogy melyik szó jut dominánsan eszünkbe először a krízisről.

A terved

A valóság

“Mindig legyél tisztességes!
Ez majd sok embernek örömet okoz,
a többi pedig megdöbben.”

Mark Twain

Az út a boldogsághoz Magyarország

www.azutaboldogsaghoz.hu

Kit is kell rehabilitálni?

Vissza a munka frontjára!

A kormány megkezdte a rokkantnyugdíjasok rehabilitását

Legyen béke+legyen kölcsön, csak ne
legyen békekölcsön?!

Tréfa: az angol ülve gondolkodik, a francia állva, az amerikai asztra tett lábbal, az orosz betárazva, az indiai jógázva, a magyar meg utána (post festa).
Igaz?!

***"Ha mindig igazat mondasz,
semmire sem kell emlékezned."
(Mark Twain)***

magyarok.hu

Személyekre szabott álomkapitalizmus?

Fogják a fejüket külhoni barátaink, szövetségeseink. Az Unió lényege rendül(het) meg, ha Münchhausen báró, a szőnyegen repülő fundamentalista, a határtalan hittérítő, a szómágus, a cseles középjátékos, az irredenta győzhet. A lódításra (hódításra) épülő szisztémában semmi sem biztos, és kevés a nyertes. **Nem csak szankcionálás lehet a szembenállás következménye: simán lecsúsztathatják Európa jobb felének térképéről a renitens országo(ka)t.** **Gyilkos poén valós közjogi bázisról: 89-es alkotmány: Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.** **Alaptörvény:0. Államkapitalizmus=álomkapitalizmus.** **Polip, maffia: a tudományos igényű és értékű levezetés, definíció vajon túlzás?**

Rekonstrukcióóóóóó?!

**FIAM, EZEBŐL KELLENE EGY
DISZNÓT ÖSSZERAKNI.**

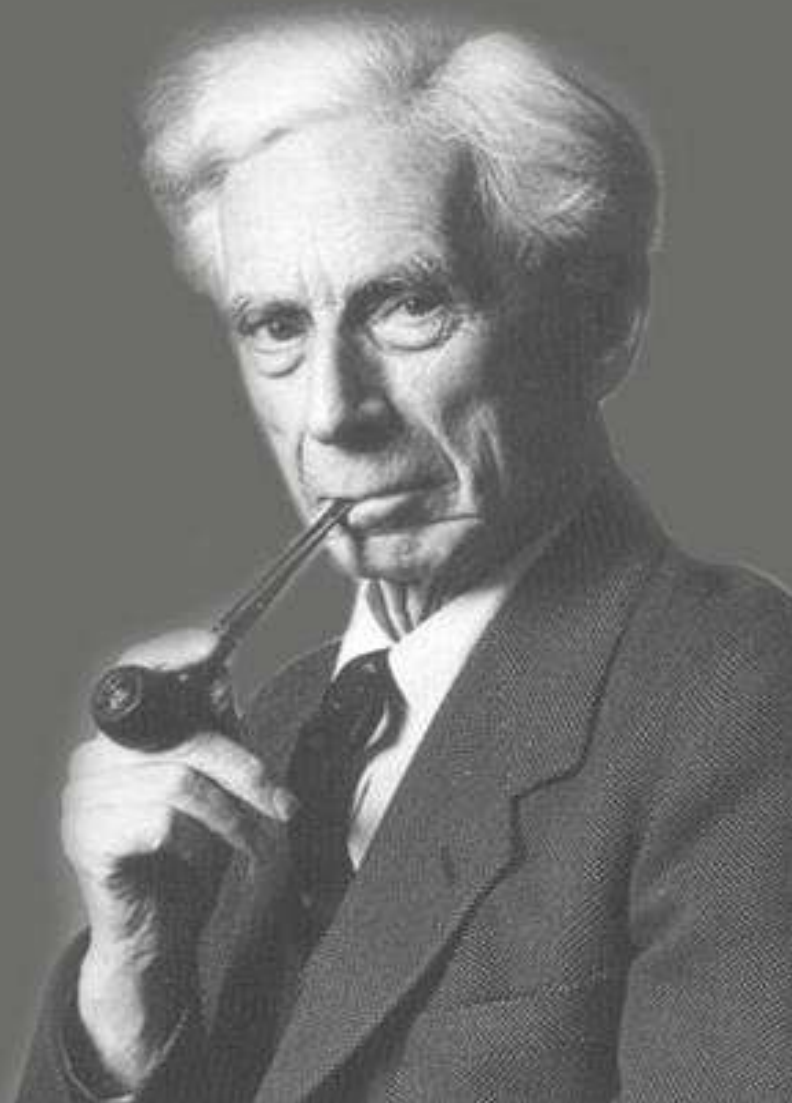
2 közjogi elv; 5 lépcső(d); vágyak, esélyek, kihívások, rekonstrukció

A demokratikus jogállamiság része két alkotmányos közhely: 1) Az alkotmány(jog) nem pusztán X számú „becikkelyezett” §, hanem demokratikusan megállapított, tiszteletben tartott, értéként tisztelt szokás, hagyomány, politikai, elvi-morális norma, együttműködési protokoll és gyakorlat, úriemberek megállapodása is, mely DEMOKRATIKUS POLITIKAI VÁLTÓGAZDASÁG terén éppúgy áthághatatlanul „szent”, mint a szankcionálható, tételes regula. Előbbiek felrúgása, kiiktatása nem langyos és ambivalens, beletörődős reagálást igényel(ne). 2) Alkotmányos intézményt, szabályt, szervezetet, működést megváltoztathat négy évre választott parlament. A demokratikus, alkotmányos, jogállami és európai berendezkedés a túlnyomó többség számára is tabu. Nem válhat a de jure de facto módon az alkotmányos rend torzójává, hamis paródiájává. Noha „fizikailag” lehet, közjogilag nem korrekt, nem szabad a hatalom-megosztás rendszerét taccsra vágni, azok független tényezőit felvizezni, pártbefolyás alá gyúrni. Itthon a demokratikus összjáték tört meg 2010-ben, sőt ráakódott pártszolgálatosok független állami posztra vezénylésével. Ez a rákfene, a többi nem ok, hanem okozat. Kidumálással leplezni próbált, mégis céljában és eredményében önérdékű közhatalmi és jogpolitika szab(ott meg) mindent. **Egyirányú „felhalmozás”** jött élből és tarol(t), **5 lépésben.** 1) Átszervezik, átnevezik X alkotmányos intézményt. Gyakorlatilag mindet. 2) Stratégiai csúcspozíciót hoznak létre benne, zömmel egy személyre kialakítva. 3) 9-12 éves mandátummal betonozzák be, teszik szinte leválthatatlanná a már előre kiszemeltet. 4) Ájtatos képpel beleültetnek egy vagy több bizalmast (nicknevük: orbaniták), majd már együtt színlelik a poszt függetlenségét. /Kivételt talán két fő képez./ 5) Ellehetetlenítik, elkedvetlenítik, szinte kalodába zárják az utánuk jövőket. Ekként **a kormányfőnél semmiféle olyan ajánlás, változás-igény nem tárgyalási alap, mely az 5 lépcső lényegét és összefüggését érintené.** Tilos volna a célt is az eszközzel felcserélni, összekeverni. **Nota bene, 5 lépcső: nem elvétel; direkt szándékkal ilyen intézményrendszert hoztak létre; ezt kellene majd valamikor hihetetlen nehezen reparálni.** Nem visszacsinálni, hanem garantáltan meghaladni; az országot szanálni, talpra állítani szükséges. Mi kell hozzá? Filozófiájában is teljesen más, mint ami ma történik. Mert az képtelenség, hogy majd az újak beülnek azokba a székekbe, ahol bukott elődeik voltak. Mik azok a vezérelvek, közjogi attribútumok, amelyekre szükség lesz akkor, amikor a várt összeomlás megtörténik? Decentralizálni: megosztani, helyi szintre (is) kell telepíteni a gondokat és a közügyek zömét. Deetatizálni, magyarul az államot kizavarni onnan, ahol nincs helye. Nem kell államkapitalista gazdaság, mint ami most van. Azután deregulálni kell. Azt a jogi szemetet eltakarítani, amit összehoznak nap, mint nap és amit ők sem tisztelnek. Azután depolitizálni, azaz megszabadítani bizonyos zónákat, független intézményeket a pártérdektől. Szubszidiaritás kell, hogy ott döntsenek, ahova tartozik a probléma, ahol elviselik a körülményeket. Ezek lennének főleg azok a vezérelvek, amelyekből most semmi sincsen. **Ezek ma vágyak! Esélyek? Slusszpoén, szemléltetően, kérdezik a világbajnokot: nehéz-e ötfordulatos szaltót ugrani? Válasz: az attól függ. Van, akinek sima ügy, a többinek lehetetlen. A magunk metszetében ugyanez: olyan, mintha az Erős Pista csípős aranyát nyomnák vissza a tubusba. Nem lehetetlen. De minimum egy Dr. Erős Pista vagy Pál kell(ene) hozzá, meg sok más is még. Ez a rossz hír. Jó hír nincs is? De van! A kormány(fő) harctéri barát-ellenség felismerő rendszere: a NER (még, ill. már) ketveg. Köszönöm, hogy meghallgattak!**

Alázat

“Az a baj a világgal, hogy a hülyék mindenben holtbiztosak, az okosak meg tele vannak kételyekkel.”

Bertrand Russell

Miket hordasz TE itt össze ?!

Munkácsy Mihály: Ásító inas

